

Déli Hírlap

A bánsági magyarság naplaja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszakos lapok nyilvántartásában történeti bejegyzés száma: 83 (Dosa No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VÁRNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

A jövőt kutató modern táltosok

Valóságos Nostradamus-láz rabjai mostanában az emberek világszerte. Betéve tudják, mint a jó tanuló a leckét, Lima Ferenc, a hajdani dérék gvardián krónikáját és felkutatják a többi ócska könyvet is, amelyekben az eljövendő időről esik szó. Mindenrendű jósnak, akár meghaltak már régen, vagy pedig napjainkban élnek, most nagy keletjük van, mert az ő segítségükkel akarják a kíváncsiak az előttünk borongó idők szájszí fátylát fellebbenteni. Babonás korban élünk, minden haladás ellenére nem lettünk okosabbak, nem lettünk felvilágosodottabbak, mint hajdani Homeros-népe, amely szüntelenül faggatta a halottidéző jósdákat Herakliában, Epiruszban, Tráciában, Fígaliában és Arkádiában.

Talán nincs is igazunk, mikor az okosság és a kultúra rovására írjuk ezt a furcsa hajlamot, amely időről-időre makacsul uralomra vergődik a lelkekben. Megismétlődik, ami Babiloniában történt, megismétlődik a Delfi-kert misztikus hangulata, pedig kevés nép látta tisztább, kristályosabb arányokban a létet, mint éppen a görögök. És ugyanennek a jelenségnek vagyunk tanúi XIV Lajos Franciaországában, mikor minden akkori civilizáció csúcspontján is, hirtelen rőt fényüket vetítik a lángtörvényszékek. Nagy változások, nagy nyugtalanságok idején miszticizmusba menekül az értelem. A halottaktól próbálja meg tudni azt, amit nem sikerül megtudnia a profán élők. Vagy hitelt ad olyanoknak, akikben természetfölötti képességeket sejt.

Most, amikor ismét óriási nyugtalanság viharzik végig a világon, és ez a nyugtalanság birtokba veszi mind az öt világrészt, sőt felkavarja még az óceánok hullámain is, most ismét varázson, babonán keresztül keresi a felízgatott képzeltet a megismerés kulcsát. Jósdák már nem állnak rendelkezésre, amelyek biztosíthatnák a kijelentések vallásos hitelét. De vajahol mégis csak keressük a búvólót, aki számunkra az eljövendő nagy beteljesedések titkát megfejti. Előkeressük tehát az ócska könyvek tömegeiből Nostradamust átültetni próbáljuk mai valóságára még a hajdani proféták homályos fejezeteit is és kivágjuk az újságból ama horoszkópokat, amelyeket nagy szakavatottsággal teljesen ad usum modernan készítenek el fürge és ügyes mai cagliostrok. Ezek a jóskok igen okosan osztozkodnak a közvélemény-prédán. Különböző beállításokkal maradéktalanul kielégítik minden igénylő vágyálmait. Így nem csodálkozhatunk, hogy olyan sokféle, egymásnak teljesen ellentmondó jóslatokkal szolgálnak ezek a modern táltosok. Az igazi megszállottak azonban nem ők, hanem a hívők nagy közössége, amely hitelt ad szavaiknak és esküszik arra, amit mondanak.

Ne higgyünk tehát Nostradamusnak és ne higgyünk a többi modern jósnak sem, akik Dodona babonás kódét terítik ismét a világra. Inkább igyekezzünk az egészséges átlátással legyűrni ezt a Nostradamus-lázat, amely nem egyéb, mint az emberiség ösgyermeki állapotának, úgy látszik kiirthatatlan csökevénye. Nyugodjunk meg abban a gondolatban, hogy a jövő kibogozhatatlan titok a véges ember számára. És nagyon bölcsen van az, hogy így van, mert ha rosszat hoz számunkra, arra sohasem elég késő ráébredni, ha viszont szebb idők virradnak ránk, annál nagyobb lesz a boldogságunk és örvendezésünk.

(Flaneur)

I. Mihai király a Bánságban

Elena anyakirályné ma érkezik az országba és Timisoara lakossága is nagy lelkesedéssel fogadja

I. Mihai király, mint uralkodó, ma érkezik első ízben a Banatba, hogy az országba visszatérő édesanyját, Elena anyakirálynét fogadja. A király különvonata Bucurestiből jövet a délelőtt folyamán robog keresztül Timisoarán megállás nélkül Jimboiára, ahová Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető és több miniszter is utazik. Timisoaráról Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Georgescu Petre tábornok és Popovici Virgil ezredes-prefektus jelennek meg Jimbolian a hivatalos fogadásra, a melyre százszázad is kivonul.

Timisoara városa is nagyban készül a fogadásra. A város polgármesterei hivatala felszólítja a ház tulajdonosokat, hogy házaikat lobogózzák fel, ezenkívül intézkedés történt a két pályaudvar fellobogozására, valamint virággal és szőnyeggel való díszítésére. A közönséget, amelyet felkérnek ünneplő ruhába való öltözésre, a peremre bocsátják az uralkodó és az anyakirályné köszöntésére. Kivonulnak lobogók alatt a különböző kultúrális és társadalmi

egyesületek is. A hatóságok részéről a timisoarai állomáson várakoznak majd a királyi különvonatra Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezérutká, Baran Coriolan dr. főpolgármester, valamint az összes katonai és polgári hatóságok vezetői. Az udvari vonat mindössze néhány percig tartózkodik Timisoarán és azután folytatja útját a főváros felé. A Banatban a timisoaraihoz hasonló fogadások lesznek a lugoji és caransebesi pályaudvarokon is.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor az ország valamennyi templomában háláadó istentiszteletek lesznek. Timisoarán a főistentisztelet a gyárvárosi görög keleti székesegyházban lesz, ahol valamennyi katonai és polgári hatóság képviselteti magát. Istentiszteleteket tartanak ugyanakkor a többi felekezeti templomokban is. A Te Deum kezdetekor a város valamennyi harangja megszólal és azok, akik abban az időben az utcákon tartózkodnak, a szabad ég alatt térdepelnek le egy percre.

Gyászünnepély Zelea Codreanuért

A közönség lelkesen ünnepelte a felvonuló legionáriusokat

Bucurestiből jelentik: Zelea Corneliu Codreanu a legionarista mozgalom megalapítójának és egykori Kapitányának emlékét ünnepelték ma meg impozáns keretek között Bucurestiben. Reggel 9 órakor vette kezdetét az istentisztelet a Sf. Ilie Gorgan székesegyházban, ahol előkelő közönség a kormány képviselőjének, a külföldi követségek kiküldötteinek és a nemzeti köz és kulturális élet reprezentánsainak tömege töltötte be a templom hajóját. Az evangélium felolvasásakor a sokaság térdreborult, annak a nagy vértanúnak emlékére, akinek

elvéli és elgondolásai a siron tál is győzedelmeskedtek.

Ott voltak a közélet kiválóságai közül Crainic Nichifor, propagandaugyi miniszter, Horia Sima professor, Grigorescu Ilie, Mehedinti Ion, Rudeanu és Florescu tábornokok, Bratescu Voinesci, Emilian Antal és Veniamin püspökök, Hoffmann a német követség tanácsosa, Del Fanissa az olasz követség katonai attaséja, a spanyol fallangisták kiküldöttei,

valamint Cantacuzino Alexandru, Dragomirescuné, Moldovan Victor, Sangiorgiu professor, Otealesanu, Omescu professorok és még igen számosan.

Az istentisztelet végetével, Horia Sima vezetésével és annak rendeltetere hatalmas menetszlopokban indult el a legionáriusok több tizezrenyi tömege példás rendben és fegyverzettségben a Bulevardul Elisabetan, a Calea Victoriei és a Calea Grivitei keresztül haladt a Zöld Házhoz. A zöldséges tömeg mellett az ugyanez legiónárius rendfentartó osztagok meneteltek és mindvégig állt a közönség, a mely

lelkesen ünnepelte a felvonulókat.

A Zöld Házban újabb istentiszteletet tartottak, amelyet Balan erdélyi metropolita pontifikált, majd Horia Sima mondott emlékeszédet és minden egyes vértanúhalált halt legiónáriust a nevén szólított. Minden egyes név után a sokaság egy emberként felelt: Prezent! Az ünnepség a Zöld Házban déli 13 óra 30 perckor ért véget. (Rador)

A legiónáriusok mellőzésének következményei

A Völkischer Beobachter cikket írt, amelyben kifejti, hogy a román nép számára a veszteség kisebb lett volna, ha Carol volt király 1938-ban felismerte volna a legiónárius mozgalom jelentőségét.

A legiónárius mozgalom volt az első igazán nemzeteli mozgalom,

amely számba vette a román paraszt fanatizmusát és megszerezte magának a román parasztság legjávát. Ez a mozgalom tiltakozott elsőknek az idegen kizsákmányolók és azok béréncel ellen. Az ország tragédiája ott kezdődött, amikor Codreanu a nemzet-től idegen rétegek elleni harcában és a hatalom felé vezető útján összeütközésbe került Carol király akaratával, aki pedig

könnyen felhasználhatta volna az ország érdekében Codreanút és legiónáriusait,

akik meg voltak győződve a monarchikus államforma szükségességéről. Carol király azonban nem

hasznalta fel ezt a lehetőséget. A volt király alattai készek voltak írni háborút kezdeni a legiónáriusok ellen és ez meg is kezdődött. A király számításában azonban fatális hiba történt. Amikor a súlyos külpolitikai problémák arra kényszerítették, hogy a román nép egységére hivatkozzék,

egész műve néhány hét alatt összeomlott.

Most az állam élén olyan férfi áll, aki bírja a legiónáriusok bizalmát. A trónt egy fiatal király foglalta el, akinek a legiónárius mozgalom iránti rokonszenvét mindenki ismeri. Így lehetővé válik az állam belső újjászervezése. Amit Codreanu annak idején elképzelt, az most valóra válik. Az út a nép és a nemzet között szabad. A lap végül kifejti, hogy a nép egysége, Antonescu tábornok elvezi a legiónáriusok bizalmát és ez az együttműködés biztosítja a fejlődésnek. (Rador).

Partraszállásra készen áll a német hadsereg

Japán lap szerint az angol kormány Kanadába menekül

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz Churchill szerdai beszédével foglalkozik. Leszögezi a lap, hogy Churchill a legnagyobb mértékben felelős a háborúért, mert kétszer is visszautasította a német békeajánlatot és állandóan gyűlöletre sarkalta az angol népet Németország ellen. Ebben a beszédében is arra igyekezett, hogy a német és angol veszteségek közötti párhuzam megvonásával azzal vezesse félre az angol népet, hogy Németországnak nagyon drága árat kell fizetnie a londoni bombatámadásokért. Emlékszünk írja a lap, hogy azt írták: Franciaországban el kell vereznie a német hadseregnek, most pedig arról beszélnek, hogy a német repülőket ezek a támadások kifárasztják és az angolok légiereje folyton erősödő. Churchill azonban — fűzi hozzá a Diplomatische Korrespondenz — mégis érzi, hogy már nem sokáig késhet a németek partraszállása és arra ösztönzi a népet, hogy minden talpalatnyi földet vérrel és áldozatkészséggel védjen meg. Beismeri tehát az angol premier, hogy a Szigetország közvetlen hadszíntérré fog válni: beigazolódnak tehát, hogy a Churchill által felgyújtott világ lángjai mellett megmutatkozik az a rongos, szenvedés és fájdalom, amit annak idején bejövendőt, Európa népei — felosa — meg kell, hogy szabaduljanak és meg is fogja be cikket a német külügyminiszterium felhívatainak menekülni ettől a jidőrtől, amit Angliának és Churchill féle klüknek hívnak és szebb jövő virrad ezáltal nem csak a kontinensre, hanem az egész világra. (Rador)

CSODÁK ELJÖVETELEVEL BIZTATJA CHURCHILL AZ ANGOL NÉPET

Tokióból jelentik: A japán sajtó Churchill beszédével foglalkozva, megállapítja, hogy az angol miniszterelnök Nelson haditetteire hivatkozva

még mindig csodák eljövetelel biztatja az angol népet.

A csoda — amit Marnetól vártak, megismétlődni — a franciaországi offenzíva idején sem következett be. Churchill azt is megmondotta — folytatják fejtegetéseiket a japán lapok — hogy a jövő hét döntő lesz az angol birodalom sorsára — ez a beismerés pedig már amellet szól, hogy Churchill is tudatában van annak, mennyire

tudja az angol nép, hogy Amerika segítségére nem számíthat.

Churchill úgy beszélt, mint egy haldokló, közvetlenül az agonizálás előtt — állapítják meg egyöntetűen a japán lapok. (Rador.)

SHAW TAMADÁSA CHURCHILL ELLEN

Berlinből jelentik: Az Anglia ellen alkalmazott rendszabályokkal kapcsolatban a Berliner Börsenzeitung idézi Bernhard Shaw szavait, aki azt mondta:

„Nem Hitler Adolf üzenté meg a háborút Angliának, hanem Anglia üzenté azt meg a birodalomnak...”

Most tehát az angolok kénytelen elviselni azt, amit Churchill úr Németországnak szánt. A kérelhetetlen és totális háborút is Anglia kezdeményezte. A Lokalanzeiger szemtanúkkal igazolja, hogy sem az anhalti, sem a potsdami pályaudvarok nem sérültek meg, mint azt az angolok állítják és a tempelhofi repülőter is teljesen sértetlen. A Deutsche Allgemeine Zeitung jellemzésül az angolok német gyűlöletére ismerteti azt a titkos parancsot, amelyet az angol nagyvezérkar kapott, hogy lengyel pilótákat küldjenek Berlin felé, mert azok a járást ott jól ismerik és könnyebben végezhetnek a polgári lakossággal. (Rador)

ALEXANDRIÁBÓL BOMBAHATASU TÁVIRAT FOG ÉRKEZNI

Rómából jelentik: Ansaldo, a Telegrafo című olasz lap politikai szerkesztője csütörtökön rádióbeszédet mondott és ebben hangsúlyozta az angol-libiál harctéri nagy harcászati fontosságát. Megle-

het, — mondotta többek között Ansaldo, — hogy a londoni égen váratlanul olyan bomba fog robbanni, amelynek a hatása felülmúlja a London bombázásánál használt lövedékek hatóerejét. Ez a bomba egy alexandriai távirat lesz, amelynek a tartalmát még nem lehet közölni, de amelyet kitalálni nem lesz nehéz dolg. (Rador.)

SZÉTROMBOLTAK DELANGLIA IPARI TELEPEIT

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda: A német repülőgépeknek újból sikerült a csütörtöki napon átrepülniük a délangliai légvédelmi vonalat. A légharító ütegek túzélese eredménytelen maradt. A német repülőgépek bombázták Londont anélkül, hogy az angoloknak sikerült volna ezt komolyan megzavarniuk. Más német repülőknél az a feladat jutott, hogy lefénykezzék a Londonban okozott pusztításokat. Egyes helyeken a füstfelhők megakadályozták a látást. A német repülőgépek Londonon kívül más angol helységeket is hatékonyan bombázták. (Rador.)

Berlinből jelentik: A DNB: Német felderítő repülőgépek megállapították, hogy a wolwichi lőszerraktárra, amelyeket az elmúlt éjjel támadtak meg, még mindig égnek. A német gépek legutóbb Délkelet-Anglia és London repülőtereit és ipari berendezéseit bombázták szét. (Rador.)

Német előkészületek Anglia meglátogatására

Berlinből jelentik: Brauchitsch tábornagy meglátogatta a Franciaországban állomásozó német csapategységeket. Utána a tábornagy meglátogatt

egy francia kikötőt, amely jelenleg a német tengeri haderő támpontja. (Rador.)

Izgalom Svájcban

Bernből jelentik: A svájci szövetségi tanács szerdán ülést tartott. A lapok véleménye szerint ez a rendkívüli ülés foglalkozott az államvezetés jelenlegi problémáival és a jövőben tanúsítandó magatartással. A tanács határozatát előterjesztik a teljhatalmú nemzeti tanácsnak, amely kérte a szövetségi tanácsot, magyarázza meg álláspontját a jelen körülményekkel kapcsolatban. (Rador.)

ANGLIA NINCS BIZTONSÁGBAN A FÖLDKÖZI-TENGEREN

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia foglalkozik angol kormánykörökkel azzal a kijelentésével, amely szerint a brit birodalom uralja a Földközi-tengert. A lap megállapítja, hogy az angolok saját maguk cáfolják meg lépten-nyomon állításait és hiába igyekeznek a saját és az

amerikai közvéleményt befolyásolni. Tény az, hogy az angolok mindig vonakodtak harcolni. Anglia állandóan növeli Földközi-tengeri hadseregét, amint azt Churchill bejelentette és a tengeri haderő első lordja is megállapította. A tengeri haderő növelése nem kelti azt a látszatot, mintha Anglia olyan nagyon biztonságban érezné magát a Földközi-tengeren és mintha tényleg uralná ezt a tengert. Angol forrásból származó hírek elég világosan mutatják, hogy

Anglia helyzete a Földközi-tengeren mennyire megrendült.

Igy az egyik angol hír arról számol be, hogy Malta élelmiszerellátása csak a legerősebb angol hadihajók védelme alatt volt lehetséges. Egy másik angol hír szerint a suezai csatorna forgalma erősen csökkent. (Rador.)

Az angol veszteség hatszorosa az olaszoknak

Rómából jelentik: A hivatalos statisztika szerint Olaszország a háború három hónapjában 63 repülőgépet veszített. Az angol veszteség ebben az időben 373 repülőgép volt, ami az olasz veszteségnek a hatszorosa. Nem bizonyos azonban, hogy a 63 olasz repülőgép valóban megsemmisült.

Az angol tengeri haderő vesztesége 31 flottagétség és pedig két cirkáló, hét torpedóromboló, tizenkét tengeralattjáró és tíz vontatóhajó. Az olaszok megromgáltak ezen idő alatt öt sorhajót, tizenhárom cirkálót, tíz torpedórombolót, három tengeralattjárót, három repülőgép-anyahajót és huszonegy vontatógőzöst. Az olaszok vesztesége egy cirkáló, nyolc tengeralattjáró és három kisebb egység, melyek közt két gyors naszád van. (Rador.)

NAGY NYUGTALANSÁG GIBRALTÁRBAN

Madridból jelentik: Gibraltárban egyre erősödik a nyugtalanság. Egész éjszaka reflektorok világítják meg az eget, nappal pedig állandóan angol vadász- és felderítőgépek cirkálnak, hogy kémleljék az ellenséget. Az angol könnyű és nehéz naszádok

ANGOL JELENTÉS A LONDONI KAROKRÓL ÉS BERLIN BOMBAZÁSARÓL

Londonból jelentik: A londoni rádió a következő hivatalos közleményt adta le: A London elleni német támadást több helyen jelentős károkat okozott. A Cityben az egyik bomba a szent Pál székesegyház közelébe hullott le, de nem robbant fel. A londoni lapok épületeit szintén bombázták. Az egyik ilyen épületen a bomba áttört a tetőzetet, ennek ellenére a lap néhány óra múlva megjelent. A Gentsstreeten levő Angol Nemzeti Bank épülete közelében szintén bomba robbant, amely két kórházat és több magánházat romba döntött. A légharító tüzérség lelőtt két német repülőgépet. Csütörtökön összesen kilencvenegy német repülőgép semmisült meg. Huszonegy saját repülőgépünk elvesztettnek tekinthető, hét pilótát sikerült megmenteni.

Az elmúlt éjszaka repülőgépeink újból megtámadták Berlint. Az első bombák 23.57-kor hullottak a potsdami pályaudvarra. Öt órákor az egyik angol repülőgép megtámadta az anhalti pályaudvart. A szilánkok nagy körzetben jelentős károkat okoztak. Az állatkertben megtámadtuk egy légharító üteget. A tempelhofi repülőteret ugyancsak bombázták. Valamennyi repülőgépünk sértetlenül tért vissza. (Rador.)

HAMBURGBAN A SZEGÉNYEK HÁZAIT RONGÁLTÁK AZ ANGOLOK

Berlinből jelentik: Hamburg és Bréma bombázása során

az angol repülők kizárólag polgári célpontokat támadtak

és károkat okoztak. Hamburgban 26 házát rongálták meg és néhány polgári személy életét kioltották. Brémában fa- és cementüzemekre dobták bombáikat és a szegény lakónegyedek házait rongálták meg. (Rador.)

KÉT BERLINI PÁLYAUDVAR BOMBAZÁSA

Berlinből jelentik: A német főváros felett újból angol repülők jelentek meg az elmúlt éjszaka. Éjfél előtt 3 perccel a potsdami pályaudvart, 5 perccel éjfél után pedig az anhalti vasútállomást támadták bombáikkal az angol repülők. A hajnali órákban bombák hullottak a Thiergartenbe és a tempelhofi repülőterre. (Rador.)

ANGOL VESZTESÉGEK HATSZOROSA AZ OLAZOKNÉK

Rómából jelentik: A hivatalos statisztika szerint Olaszország a háború három hónapjában 63 repülőgépet veszített. Az angol veszteség ebben az időben 373 repülőgép volt, ami az olasz veszteségnek a hatszorosa. Nem bizonyos azonban, hogy a 63 olasz repülőgép valóban megsemmisült.

Az angol tengeri haderő vesztesége 31 flottagétség és pedig két cirkáló, hét torpedóromboló, tizenkét tengeralattjáró és tíz vontatóhajó. Az olaszok megromgáltak ezen idő alatt öt sorhajót, tizenhárom cirkálót, tíz torpedórombolót, három tengeralattjárót, három repülőgép-anyahajót és huszonegy vontatógőzöst. Az olaszok vesztesége egy cirkáló, nyolc tengeralattjáró és három kisebb egység, melyek közt két gyors naszád van. (Rador.)

ANGLIA HELYZETE A FÖLDKÖZI-TENGEREN Mennyire megrendült.

Igy az egyik angol hír arról számol be, hogy Malta élelmiszerellátása csak a legerősebb angol hadihajók védelme alatt volt lehetséges. Egy másik angol hír szerint a suezai csatorna forgalma erősen csökkent. (Rador.)

Az angol veszteség hatszorosa az olaszoknak

Rómából jelentik: A hivatalos statisztika szerint Olaszország a háború három hónapjában 63 repülőgépet veszített. Az angol veszteség ebben az időben 373 repülőgép volt, ami az olasz veszteségnek a hatszorosa. Nem bizonyos azonban, hogy a 63 olasz repülőgép valóban megsemmisült.

Az angol tengeri haderő vesztesége 31 flottagétség és pedig két cirkáló, hét torpedóromboló, tizenkét tengeralattjáró és tíz vontatóhajó. Az olaszok megromgáltak ezen idő alatt öt sorhajót, tizenhárom cirkálót, tíz torpedórombolót, három tengeralattjárót, három repülőgép-anyahajót és huszonegy vontatógőzöst. Az olaszok vesztesége egy cirkáló, nyolc tengeralattjáró és három kisebb egység, melyek közt két gyors naszád van. (Rador.)

OLASZ TERVEK SZIRIÁRA VONATKOZÓLAG

Londonból jelentik: A Daily Telegraph kairói tudósítója azt írja, hogy török körökben nagy érdeklődéssel foglalkoznak az olaszoknak azzal a tervével, hogy Szíriát elfoglalják. Török vélemény szerint ebben az esetben a háború Azzírára is kiterjed. Ugyan akkor pedig a szíriai idegenlégió sem nézné tétlenül az eseményeket.

A KANADÁBA VALÓ TÖKEVANDORLÁS ELLEN

Berlinből jelentik: Hivatalos angol közlemény szerint megszigorító intézkedéseket hoztak, amelyek az állampapírokra vonatkoznak kanadaiak számára. Az utóbbi időben ugyanis számos Kanadával kötött üzletnek a jövedelmét Kanadába vitték. Ez az intézkedés véget akar vet-

ni a tőke Kanadába való kivándorlásának. (Rador.)

Ottawából jelentik: A DNB közli, hogy a francia kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében Franciaországban és Algírban megtöltja a szerződés-kötést angol biztosítási társaságokkal. (Rador.)

ELKESEREDETT HANGULAT TOKIÓBAN AMERIKA ELLEN

Tokióból jelentik: Japánban egyre nagyobb figyelmet szentelnek annak a bonyolult nemzetközi helyzetnek, melyben előreveti árnyékát annak a lehetősége, hogy

Angliát véglegesen legyőzik a tengely hatalmai.

Avval is számot vetnek, hogy az angol kormány rövidesen Kanadába menekül és ha ez megvalósul, természetszerűleg az amerikai kormány hall-

gatólagos vagy nyílt hozzájárulásával: — ez egy olyan erőteljes amerikai-kanadai együttműködés-re vezet, ami

komolyan veszélyezteti Japán érdekeit.

A japán lapok felszólítják a kormányt, hogy ennek az új helyzetnek következtében a legsürgősebben teremtsen szövetséget és érdekközösséget Németország, Olaszország, a Szovjet és Japán között, mert bizonyos, hogy az angol-amerikai együttműködés a Távolkeleten keres majd teret magának.

A lapok egyöntetűen azt is kívánják, hogy Amerikával szemben meg kell mutatni, mennyire elviselhetetlen Japán szempontjából az a megmérgezett légkör, melyet Roosevelt politikája inaugurált, aki nyilvánvalóan japánellenes céllal tiltotta be a petróleum és más elsőrendű fontos cikkek kivitelét Amerikából Japánba. (Rador.)

Az angol királyi pár és a diplomáciai testület elhagyják Londont

Genfből jelentik: A Londontól érkező hírek szerint

az angol királyi pár és a diplomáciai testület tagjai elhagyják az angol főváros területét.

A hírek szerint ezen a hét végén s a jövő hélt elején kerül sor az elköltözésre. Valószínűleg Anglia északnyugati részén, Glasgowban állapodnak meg, ahol kevésbé vannak kitéve a német repülőbombák veszedelmének. A német repülőátadások után egyes kijelentések szerint

a londoni lakosság körében erős nyugtalanság

got és visszatetszést keltene a királyi pár és a diplomáciai testület távozása,

amelyet kezdetben meg akartak akadályozni. Azonban az újabb német légi támadások következtében az aggályoskodók is belátták, hogy a diplomáciai testület és a királyi pár személyi biztonságát csak az elköltözés révén tudják biztosítani.

A londoni sajtó nagy érdeklődéssel és izgalommal foglalkozik György király és Erzsébet királyné esetleges elköltözésével, amely az eddigi előjelek szerint már bizonyosra vehető.

Huszezer ember végzi Londonban a romok eltakarítását

Londontól jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint 20 ezer légvédelmi és egyéb segélyszolgálati egyént állítottak be London utcáinak takarítására, amely uccák a bombázások következtében romokkal vannak telve. Arról is hírt

ad a lap, hogy a partok mentén nagyobb csapat-összevonások történtek az esetleges német invázió miatt. Londonban rendelkezés történt, hogy a vízzel takarékoskodni kell.

(Rador)

A legionista mozgalom megalapítója emlékének áldoztak tegnap az egész országban

Az egész országban nagy ünneppel ülték meg Zelea Codreanu Cornel, a legionárius mozgalom megalapítójának és kapitányának napját, valamint a legionárius mozgalom győzelmét. Városunkban ez az ünnepség impozáns keretek között folyt le. A légió tagjai már délelőtt felöltözték ünnepi ruhájukat és délután három órakor tömegesen gyülekeztek a műgyetem épülete körül, ahol a legionárius parancsnokság működik. Délután négy óra előtt azután felsorakoztak és elindultak a belvárosi román katedrális felé. A menetoszlop elején diszszakasz vitte a legionárius zászlót és mögötte

zárt sorokban, fegyverzetten és feszes tartásban meneteltek a zöld ingesek. Az ünnepségen a legionárius mozgalomnak nemcsak timisoarai, hanem vidéki tagjai is nagy számban résztvettek. A vidéki legények egyik csoportja díszes nemzeti viseletben vonult fel. A férfiak mögött menetelt a legionárius mozgalom női tagjainak csoportja is.

Az ünnepségen a német népközösség képviselőiben a német férfiak felkete egyenruhás csoportja is felvonult Schmidt Péter vezetésével,

amíg a helybeli olasz faszcio feketeingos csoportját Vignatti Simon vezette.

A román székesegyháznál hatalmas közönség jelenlétében kezdődött az ünnepi istentisztelet, amelyet a papok nagy csoportja végzett. Az istentisztelet után Bohariu Petru sodeaii lelkes mondott beszédet. Rámutatott arra, hogy Codreanu volt az, aki megkezdte a harcot a törvénytelen ellen. A román nép ellenségei azonban mindent megtettek, hogy elgáncsolják a kapitány törekvését. Megkezdődött a nagy üldözés a vaskardák tagjai ellen. A papság is sokat szenvedett ez alatt az idő alatt. A szónok ezután kifejtette, hogy

a román nemzetnek két erőssége volt mindig: a hite és a nyelve.

Ezeknek a diadalért küzdött Codreanu Cornel a törvénytelen ség éjszakájában. Véget akart vet-

ni a gyűlöletnek és a román népet akarta uralomra juttatni a saját országában, ahol csak rab-szolga volt. A zsarnokság megtett mindent, hogy elfojtsa ezt a mozgalmat, de hiába. A legionárius mozgalom ennyi üldözés után méltán ülhet diadalünnepe Codreanu Cornel születésnapján.

A szónoklat elhangzása után Comanescu kapitány

feleskette a legionáriusokat, hogy a légiót soha el nem fogják árulni.

Ezután Stoicanescu Constantin tanár, legionárius parancsnok mondott beszédet. Azt mondta, hogy nehezére esik a beszéd, mert tudja, hogy a kapitány fizikailag már nincs közöttük. Ez azonban nem akadály, hogy a legionárius mozgalom győzzön. Mert a kapitány felfogása szerint az élet célja a feltámadás.

A nemzet is azért él, hogy feltámadjon. A szónok idézett azután a kapitány mondásaiból, a melyekből kitűnik, hogy nem a magánérdek, sem a vaskarda érdeke a legfontosabb. Minden tettüket úgy kell irányítaniuk a legionáriusoknak, hogy ezzel hasznára legyenek az országnak. Mert ezt így akarta a kapitány. A jelenlévő legionáriusok aután

esküit tettek,

hogy megvetik a kényelmet, hogy nem fogják embertársaikat megkárcsítani, készek magukat feláldozni az országért és küzdeni a magasabb erkölcsért.

Az eskütétel után rövid vezényszó hangzott a tisztelgésre lendültek a legionáriusok karjai. Utána két legionárius-dalt énekeltek. Ezek elhangzása után

a legnagyobb esendben imát mondtak, majd megalakultak újból a menetoszlopok. A legionáriusok katonás rendben és legionárius dalokat énekelve, a német férfiak, valamint az olasz faszcio csoportjával együtt a tavaly ősszel, a legionárius eszméért meghalt három bajtársuknak a belvárosi katonai temetőben levő sírjához vonultak és koszorukat helyezték el

A CFR alkalmazottak járandóságának ügye

Bucurestiből jelentik: A vasuti vezérigazgatóság rendelkezett, hogy a folyó évi szeptember hónapban esedékes fizetéseket a magyarok által elfoglalt területekről érkezett személyzetnek is a többi személyzettel egy időben, folyósítsák. A vezérigazgatóság rendelkezése értelmében a CFR számfeljtéségi osztálynak a következőképpen kell eljárnia. A kiürített területekről való személyzet tekintetében az eljárások a már ismert fizetési listák alapján, vagyis az augusztusi fizetési lista másolata alapján kell kiutalni a járandóságokat. A fizetési kiutalás az érdekelt tisztviselők nyilatkozata alapján is történik, amely nyilatkozatban meg kell, hogy nevezze rangfokozatát, tevékenységi körét, azt az egységet, hol szolgálatot teljesített, brutto fizetését és a nyilatkozatot aláírásával kell, hogy ellássa. A kiutalásra kerülő fizetésből levonásra kerülnek a szokásos illetékek, azonkívül a nemzetvédelmi alapra és az útdaró két százalék. A magánlevonásokat csak a következő havi fizetésben lehet eszközölni. (Rador.)

Betiltottak három török lapot

Izstanbulból jelentik: A minisztertanács rendeletére a Tan, a Tas és Efkiar nevű lapok megjelenését 1 hétre betiltották. A betiltás okát hivatalosan nem közölték, úgy tudják azonban, hogy a hivatalos politikai irányzattal szembe helyezkedtek. Ezért a multban már négy napilapot végleg betiltottak.

A „Buna Vestire“ a kamarilla felelősségrevonásáól

Bucurestiből jelentik: A „Buna Vestire“ a londoni rádió jelentésére hivatkozva közli, hogy jól értesült bucarestii körök szerint Carol volt királyt pénzügyi műveletei miatt bíróság fogja felelősségre vonni. A Banca Nationala által megindított vizsgálat le fogja leplezni egyes, a volt királyhoz közelálló személyek, és Lupescu Elena környezetének gyors meggazdagodását is. A „Buna Vestire“ a Donau-Sender román nyelvű leadás alapján közli, hogy Corneliu Codreanu és több ezer legionárius halálért a kamarilla a vétkes. Az állam jelenlegi vezére is a hatalom átvétele előtt három nappal még egy Urdareanu foglya volt.

Arab leadás a francia rádióállomásokról

Genfből jelentik: A megszállott francia területeken levő rádióállomások számára az olasz és német fegyverszüneti bizottságok engedélyezték, hogy arab leadásokat az eddigi este 20 óra 30 perces határidőn túl 23 óráig végezhessek. (Rador.)

Modern gyárak szociális intézményei

A német munkaerővel saját hatáskörében egy csomó szaklapot ad ki, amelyek minden egyes szakma problémáit tárgyalják és megbeszélik, valamint a különböző intézkedéseket ismertetik. De ezen a kiadott szakirodalmon kívül az egyes gyárak különösen a nagyobbak még külön gyárlapokat adnak ki és ezekben minden fontosabb kérdést a munkásságnak megtárgyalják. A modern gyárak érdeke nem csak az, hogy a munkásságot állandóan tájékoztatssa a gyárban előforduló eseményekről, hanem, hogy az üzemek belső és külső életéről híj képet feessen a munkásoknak. Így az üzem fejlődéséről és a kezdet első nehézségeiről, valamint a gyár szervezetéről és az egész lüktető életéről. Tehát a szociális munka már itt megkezdődött: a gyári munkaközösséget ápolni, fejleszteni. Ezek a lapok azután sokszor számolnak be a fronton küzdő bajtársak nehézségeiről, a támadásokról az elesett hős honfiakról. Megható pl. a Telefunken gyár lapjának egy külön harctéri „oldala”, amelyen híven számol be a Telefunken gyárnak a harctérre beosztott munkásainak életéről. Ime így tiszteli meg a gyár alkalmazottait és tisztviselőit. Nem régebben is, mintegy 300 munkást tüntettek ki, akiket egy este vendéglátott a Berliini Állami Operaház, ahol Lortzingnak: „Czár és ács” című vígoperáját adták elő a munkások tiszteletére. Ime egy kis keresztmetszet arról a munkáról, ami ma a német gyártelepeken folyik. A munkaadó nem feleltesse a munkásnak, hanem jóbátja és a harcban, ha kell, bajtársa is.

Görögország tegnap és ma

**A viharsarok csak látszólag nyugodt.
Optikai csalódás csak a csendes szemlélődés**

Az új európai háború néhány nap múlva belép a második évébe. Egy szempillantás a térképére és máris megállapíthatjuk, hogy

a háború tűzcsozája az első évben elkerülte a Balkánt.

Amíg északon és nyugaton drámai gyorsasággal államok tüntek el a háború pusztításai miatt, Európa viharsarka, a Balkán csendben nézte az eseményeket.

Ez a csendes szemlélődés azonban csak látszólagos. A valóságban az európai viharsarok folytonos lázban élt.

A szövetséges hatalmak itt keresték sokáig a háború új színterét. A tengelyhatalmak viszont nagy erőfeszítéseket tettek, hogy az európai tűzvész kiterjedését meggátolják a kontinens e részére. E két elemtéves politikai áramlás között ter mérszeten nem lehetett teljes nyugalom a Balkánon. Két balkáni állam nyílt és tökéletes színterülése várta a háború Európára.

Görögországra és Törökországra.

Az utóbbi ideje — pillanatnyilag — még nem érkezett el. Görögországnak azonban ezekben a napokban színter kell vallani. Bár a nyugateurópai háború úgy látszik most érkezik el a tetőfokához és a világ szeme ide irányul, egy szempillantást vetnünk kell az európai viharsarok felé is. A történelem színpadán megjelent Görögország és vele együtt az egész Balkán...

A TEGNAPI GÖRÖGORSZÁG

Görögország tegnapi arcát így jellemezhetjük: 2000 évvel ezelőtt itt ringott az európai kultúra bölcsője. Görögország a klasszikus szépségek hazája. Egy ország, amelynek multja, történelme, létünet műveltsége, megkopott gazdagsága utánozhatatlan és csodálatos műemlékekbe merevedett. Ez a kövekbe merevedett mult a görög nép régi dicsőségéről beszél.

A régi Athén minden köve

örökre zárandokhelye marad a szépség, a tudomány és az igazság híveinek.

Íszen itt éltek, dolgoztak, alkottak és itt haltak meg a régi görög műveltség szellemóriásai. Csak egy párnak az alakját idézzük. Periklész és Sokrates, Xenofont és Demostenest, Pheidiaszt és Aischylost. Közép-Görögországnak minden tája, hegyek és völgyek, sziklák és kies vízmosások, a föld és a levegő egy régi-régi öskultúra szépségeiről beszél. De ki ne ismerné az istenek lakóhelyét? Thesszalia sziklái között nyúlik a fellegek közé az Olympusz. A hófödte, felhőtakarta Olympusz felé egykor az egész görög nép szeme nézett. Menjünk tovább és álljunk meg a Pleisztó-folyó völgyében. Valamikor ide királyok, hadvezérek, tudósok serege áramlott. Apollón deiphii szentélyében vagyunk. Olympia romjait is érdemes megidézni. Arkádia kis hegyvonulatán túl, egy tágas völgyben fekszenek Olympia kincses városának romjai. A tegnapi Görögország szertemálló kövekben, mohosodó romokban beszél egy régi létünet kor fényes dicsőségéről.

A TÖRTÉNELEM FELE!

A történelem ad feletet, miért tünt el a multak fénye és dicsősége.

Bengeteg polgárháború tépázta meg először a virágzó kis hellén városállamokat.

Majd róma uralma alá kerültek. A római birodalom szétszakadása után pedig a bizánci császárság,

majd a mohamedán törökök uralma alá kerültek.

Dióhéjban ennyi elég annak megmagyarázására, hogyan változott át a görög fény árnyékká. Görögország a világháborúban névleg semleges volt, de a franciák besorozták és a harcra vitték a görögöket. A háború után török területeket kap Görögország. Egyes politikuskok, főleg Venizelos, már Nagy-Görögországról ábrándoznak. Törökország azonban Musztafa Kemal vezetésével hamarosan magához zót a békeszerződések okolta kábulatból. A sévresi szerződést semmisnek nyilvánítják és kiverik a görögöket.

A nagy hatalmak nem segítenek a görögöknek. Így Nagy-Görögország álma szertefoszlik.

**INGADOZÓ ÁLLAMFORMÁK —
FORRONGÁSOK**

A görög politikai helyzet sem volt állandó. Maga az államforma is folytonosan ingadozott. A királyság és a köztársaság küzdelme folytonos. A többi környező állammal folytatott görög politika is elég zavaros.

Talán egyetlen biztos pont van a görög politikában: az angolbarátság. Erőteljes rokoni szálak is megerősítették ezt a politikai irányt. Legelősebb ellentét az albanokkal volt.

A görög-albán irredenta szinte állandósult. A két nép kétezer év óta ellenségeskedik egymással. Albániának Olaszország részéről történt bekebelezése után Görögország egyszeriben határos lett Itáliával. Albánia elfoglalása után Görögországban nyugtalanság támadt. Olaszország ezt nem nézte jószemmel, de nem történt semmi különösebb esemény. Azután kitört a háború. Olaszország először nem hadviselő állásonra helyezkedett. Mint ilyen, természetesen szemmel tartotta az egész Balkánt, így Görögország politikáját is. Amikor Olaszország belépett a háborúba, Mussolini hangsúlyozza, hogy Itália békében kíván élni minden olyan állammal, amely megőrzi semlegességét. Szólt ez a nyilatkozat természetesen Görögországnak is. A Metaxas-kormányra várt a feladat, hogy lezögezi-e országa szigorú semlegességét?

**AZ ELMERGESEDETT
OLASZ-GÖRÖG VISZONY**

A sok találgatásra és sejtésre okot adó olasz-görög viszonyt a legutóbbi napokban elmergesítette Daut Hodzsa meggyilkolása. Daut Hod-

**LÁTOGASSA MEG
Budapestet
a Duna királynőjét**
a gyönyörű fekvésű fürdővárost
Felvilágosítással szolgál:
Budapest Székesfőváros
Idegenforgalmi Hivatala
Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.
Telefon: 181.213, vagy 181-349

zsa alban irredentista vezér volt, aki főleg a Csamuriában élő albanok felszabadításáért küzdött. Miután Albánia olasz fennhatóság alatt áll, az alban alattvalók élet- és vagyonbiztonságát is Itália biztosítja. Ez a tény magyarázza meg, hogy az olasz lapok éles és elítélő támadásokat intéztek a görög kormány ellen. Gayda és Ansaldó szerint a görög kormány titkos szövetségese a balkán zavarok keltésére törekvő Angliának.

RÓMA TISZTÁZNI AKAR MINDENT

Mindazon olaszellenes görög tüntetések, melyek a politikai gyilkosságok árnyékában csak az amúgy is elmergesedett helyzet feszültebbé tételére voltak jók, nem használtak semmit a görög kormány hivatalos állásfoglaló nyilatkozatainak. Mert míg a tüntetéseket betiltó és súlyosan büntető rendelkezések napvilágot látnak, tovább folyik a merényletek és tüntetések sora.

Az európai viharsarok felett tehát megint gyülekeznek a háború fellegei. Görögország jelenése elérkezett. Itália és a világ népei békét óhajtanak Európa e részén.

Görögországnak felelnie kell, vajjon semleges marad-e, vagy pedig beáll a küzdők közé!

Ettől a felcsettől függ Görögország holnapi arca...

(—)

A férfidivat és a hires angol elegancia ma irányító nélkül maradt

Talán cinizmusnak látszik ma az angol férfidivatról csevegni, amikor legszörnyűbb élet-halál harcát vívja a szigetország, de hiába, a mai véres idők egyik történelmi adaléka az is, hogy milyen változásokkal jártak az öltözködést illetően ezek a viharterhes idők. Egyetlen ország öltözködési szokásait sem érintette annyira a háború, mint éppen Angliát. Ott ugyanis főleg a legmagasabb arisztokrácia és a legelőkelőbb családok sorából kerültek ki úgy a tengerészet, mint a szárazföldi haderő tisztjei. Ezek azonban más országok szokásaival ellentétben, szolgálaton kívül sohasem viselték a tiszt egyenruhát, hanem csak akkor voltak benne láthatók nyilvánosan, ha valamely diszfelvonulás a király jelenlétében ment végbe. Így érthető, hogy az egyenruha számúve volt a szalonokból, az előkelő találkozóhelyekről, sőt a színházból is.

Annál nagyobb szerepet játszott azonban a civil ruha, amelyet ezek az előkelő angol gavalérok elragadó eleganciával tudtak viselni. Nem lehet tehát csodálkozni, hogy az aranyifjúság, úgy kiváltságos társadalmi helyzeténél, mint kifjűző izlésénél fogva vezető szerepet játszott a divat irányításában. Az Army and Navy Club nagy, tükörös termében csak úgy hemzsegték az eleganciában egymással versengő divatfiak és a szabók boldogok voltak, ha besurranhattak a karzatra, hogy iparuk számára kisasajátítsanak egy-egy ötletet. Régi tradíció az angol öltözködésben az egyéni izlés és az egyéni kezdeménye-

zés. Már a tizenharmadik században is irányító szerepet játszott a férfidivat terén a szép Brummel. George Bryan lord fia, az kinek IV. György király is bamuloja volt, Wilde Oszkár is az öltözködés nagymestere volt. Ha nem írta volna meg nagy regényeit, akkor is megőrizték volna hírnevét utólrhetetlen eleganciával megkötött nyak-kendői.

VII. Edward király is nagy mestere és kezdeményezője volt kora férfidivatjának. Róla szól az az anekdóta, hogy amikor egy löverseny alkalmával úgy jelent meg, hogy mellénye legalsó gombjait feledékenységéből nyitva hagyta, csakhamar így jártak, nyitott legalsó mellénygombbal Európa összes jólöltözködő gavalériái. A dandy-világ korszaka azonban most végleg lejárt. Ma már a katonaruha az iránytadó. Ennek az öltözködés láttára most megnyílik a legelzárkóztott londoni szalon ajtaja, még akkor is, ha kevésbé van jól szabva és ha nem divat a tiszt egyenruha. Ma Angliának egészen más gondjai vannak és így nem csoda, ha fittyet hány arra, vajjon mi az elegáns és mi nem elegáns.

London a vezető pozícióját most feladta. Így világszerte irányítás nélkül maradt a férfidivat, amely már századok óta Angliából kapott új formákat és új ösztönzéseket. Mikor a nagy angol-német háború kitört, még akadtak olyan szakférfiak, akik azon tanakodtak, hogy melyik ország vegye most át a férfi-divat irányítását. Azonban lassanként ez a probléma is megszűnt probléma lenni. Egyre több ország férfial öltöztet be, a mindent egyenlősítő katonai formaruhába, egyre jobban növekedtek a szörnyű gondok, amelyek középette az egész világ megfélemezését majd végleg arról, hogy divatról és eleganciáról tőprengjen. Az angol férfidivat alkonya az emberiség egy boldogabb korszakának lezáródását jelenti. Ki tudja, beköszöntenek-e újra azok az aranyugaras napok, amikor ismét oly nagy szerepet játszik életünkben az elegáns megjelenés és külső csín. (F.)

Amerika nagykövete visszatér Moszkvába

Moszkvából jelentik: A DNB közli, hogy Stenhardt, Amerika moszkvai nagykövete, aki huzamosabb ideig tartózkodott az Egyesült Államokban, visszaindult a szovjet fővárosba. A nagykövet szeptember 15-én érkezik vissza állomáshelyére. (Rador.)

Antonescu tábornok építőmunkához hívja a legionáriusokat

Maniu elhalasztotta az albaiuliai népgyűlést

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezető a következő felhívást intézte a legionáriusokhoz:

— Kedves Legionáriusok!

A rossz hatalmakat mindig legyőzi a jó, mindig legyőzi az igazság. A sors megsegített bennünket Hazánk megvédéséhez és felemelkedéséhez eljutottunk, a diadal előttünk áll, térdeljtek le és úgy imádkozzatok: tegnapi kapitányotok áldozatai meghozták gyümölcsüket és a Ti áldozatkészletek és az enyém sem volt hiábavaló. Hajoljatok meg a történelmi események előtt és ígérjétek meg e napon, hogy rend és fegyelemszeretettel és kitartással

bizalommal jöttök hozzám, hogy odaadó munkakészséggel megmutassuk a Hazának azt, melkora hatalmas és felejthetetlen örökség megőrzői vagyunk itt, a román földön.

— A holnap feladatai és a Haza azt követeli, hogy szeretetteljes összefogásban és egységes akaratúval lássunk az építőmunkához.

— Fel téhat a munkára a Ma nagy feladatainak megoldása érdekében.

— Figyeljétek szavaimat és kövessetek. Bucuresti, 1940 szeptember 13.

Ion Antonescu
tábornok-miniszterelnök,
államvezető.

A királyi udvar újraszervezése

Amint már megírtuk, Antonescu Ion tábornok, államvezető a királyi udvar újraszervezését elhatározta. Az újraszervezett királyi udvar két részből áll: polgári és katonai kabinetiroda. A polgári kabinetirodához tartoznak a főudvarnester és az ezzel kapcsolatos szolgálatok, az udvari fővadászmester és ennek alárendeltje, az udvari főintéző, akinek a hatáskörébe tartozik a prefektúra, a magánjavak és az udvartartás költségvetése (civilista.) Ezenkívül a magántitkárság és a könyvtárszolgálat is a polgári udvartartás egy részét alkotja.

A főudvarmester

A polgári kabinetirodához tartoznak a főudvarnester és a királyi palota ünnepségeinek és a fogadtatások rendezése. A főudvarnagyi hivatal igazgatója támogatja ebben a munkájában és egyben mint főszertartásmester intézkedik, hogy az ünnepségek programszerűen menjenek végbe. A főudvarnagyi hivatal igazgatója intézi a különböző hatóságokkal a levelezést és hatásköré-

be tartozik még a királyi házzal kapcsolatos események nyilvántartása is.

A királyi fővadászmester a királyi vadászokat rendezi.

A királyi udvari

gazdasági főintéző

kezei a civilistát, összeállítja a királyi udvar költségvetését és kinevezi a királyi udvar belső szolgálatában álló személyzetet.

A magántitkár

a királyi magánlevelezését intézi, nyilvántartja az államfő, a királyi család tagjainak fontos évfordulóit, ezenkívül előterjeszti a belföldi és külföldi lapokban megjelent fontos cikkeket.

Az udvari könyvtáros

a magántitkárral közli az újonnan megjelent könyveket és ha arra utasítást kap, az udvar részére beszerzi. A költségvetéssel kapcsolatos ügyekkel együttműködik az udvari főintézővel és az ő hatáskörébe tartozik az udvari könyvtárak megőrzése és kezelése. (Rador.)

Nyolc bizottság, mely felülvizsgálja a múlt rendszer ügykezelését

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok, államvezető és miniszterelnök a következő bizottságokat alakította a volt rendszer visszaéléseinek felülvizsgálására:

1. A volt magasrangú személyiségek vagyoni felülvizsgáló bizottság.
2. Az országőr intézményt felülvizsgáló és igazgató bizottság.
3. A hadfelszerelési alapokat felülvizsgáló bizottság.
4. A Nemzeti Banknak az utóbbi öt évben kiadott devizaengedélyeket és azok forgalombahozatalával kapcsolatos engedélyeket felülvizsgáló bizottság.

Maniu fegyelemre inti a lakosságot

Maniu Iuliu, a nemzeti-parasztpárt vezére tegnap a következő felhívást intézte az ország lakosságához:

Antonescu Ion tábornoknak, az ország vezérének és miniszterelnökének az országhoz intézett felhívásával kapcsolatban megállapítom, hogy a jelenlegi helyzetben mindenki elsőrendű kötelessége, hogy semmi körülmények között ne zavarja meg a közbiztonságot és köznyugalmat. Eppen ezért a vasárnapra, szeptember 15-ére Alba-Iuliára egybehívott nagygyűlést, amelyen tiltakozásukat akarjuk kifejezni Ardeal elszakításáért, elhalasztom. (Rador.)

CSAK NEVALAÍRASSAL LEHET FELJELENTEST BENUJTANI

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli, hogy a felülvizsgáló, ellenőrző és bejelentési bizottságok előtt kizárólag a személyesen közvetlenül, névvel ellátott és tényleges tényekre vonatkozó feljelentéseket és bejelentéseket vesznek tudomásul. (Rador)

AZ ALAPTÖRVÉNYEK I. MIHAI NÖVÉT VISELIK

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap a következő rendelet törvényt közli:

1. Mindazon törvények alaptörvények, rendelkezések és utasítások, amelyekben eddig II. Carol neve szerepelt, a jövőben I. Mihai neve alkamazandó. (Rador.)

A CSENDŐRSÉG ÉS RENDŐRSÉG KETTŐVÁLASZTASA

Bucurestiből jelentik: A következő rendelet törvényt közli a Monitorul Oficial:

1. Megszüntetem a 2370. ez év július 12-én kelt dekrétumot, amely a rendőrséget a csendőrségbe olvasztotta be és ugyancsak hatályát veszti az 1939 június másodikáról kelt 2254 számú rendelet törvény a csendőrség megszervezéséről.

2. Az 1929 évi március 23-iki törvény lép életbe a falusi rendőrségek megszervezéséről és az 1922

évi július harmadiki törvény, amely a csendőrséget és a rendőrséget külön szervezi meg.

3. Az összes ezzel ellentétes megelőző intézkedések érvényüket veszítik.

Bucuresti, szeptember 13.

Antonescu Ion
tábornok-miniszterelnök,
államvezető

I. MIHAI KIRÁLY ÖFELSÉGE KISÉRETE BÁNATI UTAZÁSÁN

Bucurestiből jelentik: Öfelsége a király I. Mihai pénteken este Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezető, Mocioni Anton és Tomescu Mircea őrnagy gárda ezred parancsnok kíséretében utazik Zsombolyára Elena királyné fogadására. (Rador.)

Megint szabad aranyat kutatni Szovjet-országra

Moszkvából jelentik: Húsz év óta először engedték meg a Szovjetunió területén ismét magánszemélyek számára az aranykutatást. Néhány nap óta egész Szovjetországra nagy szabású kutatás indult meg fel nem fedezett aranybányák után. Új aranylelő helyek feltárása esetén a szerencsés kutató háromszéztől 700 ezer rubelig terjedő jutalomban részesül. Három ilyen kutatócsoport már nagy összegű díjakat kapott eredményeiért.

A vagyonfelülvizsgáló bizottság különszolgálat

A miniszterelnökség mellett külön szolgálót létesítettek, amelyhez be lehet nyújtani a feljelentéseket. Ez a különszolgálat a vizsgálati bizottságok főttkárságát képezi.

A miniszterelnökség közleménye szerint a volt magasrangú személyiségek vagyoni állapotuk bejelentését ez a különszolgálat veszi fel. (Rador.)

Vidáman nézhet a jövőbe, ha megnézi Hőfőherke testvérfilmjét, egy teljes estét betöltő színes filmesoda, 2 órai nyugalom, szórakozás! — Premier ma a

SCALABAN

A nagy parádé Ferdinánd és a bika

Walt Disney színes filmjét

Öregek, fiatalok, nagyok, kicsinyek, jöjjetek és felejtsetek el gondjaitokat. 2 órai felejthetetlen élmény. Előadások naponta: 3, 5, 7, és 9.15 órákor. — Legfrissebb heti híradó.

Kedvezményes és szabadjegyek érvényesülnek.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt negyedévesen havonta nyolcvan lei, negyedévesre 230 lei, félévesre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévesre 200 lei, félévesre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévesre 12 pengő, félévesre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 23—15.

Nemes versengés

Késő volt már és nagyon kellett sietnem. Elkecseregtem nyomtam a kerékpár taposóját, hogy minél gyorsabban jussak előre. Előttem fiatal kerékpáros haladt, nem nagyon igyekezett, szép kényelmesen döcögött előre a biciklivel. És mivel ő nem sietett, én viszont, igen, csakhamar utólértem. Mikor egy vonalba kerültem vele, láttam, hogy nem valami barátságosan méreget végig tetőtől talpig. Mire elébe kerültem, összeszorította a fogait. Jóideig vágtattam, mikor éreztem, hogy valaki nagyon néz hátulról. Hátrafordulok, hát kit látok jönni néz igyekezettel mögöttem? Bizony nem volt más valaki, mint az a fiatalember, akit az előbb magam mögött hagytam. Elkecseregtem igyekezettel loholt utánam és amikor utólért, diadalmasan rámosolygott, mintha azt mondta volna:

— Na ugye, hogy én is tudok?

Azzal elémkerült és néhány lépésnyire előttem újból lassan igyekezett előre. De azért folyton hátra-nézett és amikor látta, hogy közeledem hozzá, gyorsított, nehogy eléje kerüljek. De bennem is feltámadt a kerékpáros önrészt és valóságos verseny kezdődött. Hol én vezettem, hol ő. Mikor láttam, hogy már nagyon lóg a nyelve, teljesítettem leghőbb óhaját és ő boldogan rohant előre. Két perc múlva már nem is láttam. Utóljára még hátránézett egyet és mikor látta, hogy nagyon maga mögött hagyott, igen boldog volt.

Ilyen módon számtalan embert sikerült boldoggá tennem. (—)

— A cseh nép beilleszkedett a nemzeti szocialista birodalom munkájába. Prágából jelentik: A cseh és morva védnökség területén lévő németesség ünnepélyen Frank dr. mondott ezúttal beszédet és leszögezte, hogy örömmel állapítja meg, mennyire egyöntetűen csatlakozott és illeszkedett bele a cseh nép a birodalom munkásságába. (Rador.)

— Timis tartomány megnagyobbodott. Erdély egy részének Magyarország számára történt átengedése folytán Bihar megye két részre szakadt. A nagyobbik rész és pedig kétszázharminckét községgel Romániában maradt. Ezt a megyét, amelynek székhelye Beius, ahová a vármegyei prefektúra Oradeáról még a múlt héten átköltözött, közigazgatási szempontból Timis tartományhoz csatolták. Az erről szóló belügyminiszteri rendelet tegnap érkezett a királyi helytartóságra. Bihar megye eddig Szamos tartományhoz tartozott, amely átkerült Magyarországhoz.

— Újabb részletek Marinescu tábornok szökési kísérletéről. Bucurestiből jelentik: Gabriel Marinescu tábornok, volt belügyminiszter szökési kísérletéről a „Buna Vestire” a következő részleteket közli: A volt belügyminiszter és fővárosi rendőrprefektus már vasárnap megkísérelte, hogy Timisoaran át Jimbolianán átlépje a határt. A határrendőrség azonban az állam vezetőjétől kapott utasítások alapján megakadályozta Marinescu tábornok szökési kísérletét. A tábornokot Jimbolian nem tartóztatták le, mire Timisoaran át Baia-Herculana utazott, majd Ada-Kale szigetén motorcsónakot bérelt, hogy annak segítségével jugoszláv területre meneküljön. A legionáriusok egy csoportja azonban felismerte a tábornokot, letartóztatta és erős kísérettel Bucurestibe szállította. A lap még megjegyzi, hogy Marinescu tábornok „Calinescu Armand megbüntetése után elrendelt tava- és császársági büntetés kivégzését”.

— Német egyetemi tanár autószerencsétlensége a győri halalkanyarban. Győrből jelentik: Tegnap délelőtt ismét szerencsétlenség történt a Győr közelében levő, immár hírhedté vált gőnyűi halalkanyarban. Walter Schurrich német egyetemi tanár Mercedes gyártmányú, C. D. O. 38. rendszámú autójával Győrből Budapest felé tartott. Ahogyan később a kórházi ágyon elmondotta, mitől sem tartva nézegette a vidéket, amikor váratlanul kanyarba jutott. Autója nekirohant egy útszéli szederfának. A kocsis első része összezúzódott és a német egyetemi tanár a kormányra zuhant. Szerencsére nem szenvedett súlyosabb sérülést. A mentők beszállították a győri kórházba. Walter Schurrich nevét jól ismerik Győrben, mert annak idején a német könyvkiállítást ő rendezte és nyitotta meg Győrött.

— Fiatal leány tizenegy lopást követett el. A rendőrség elfogta Provid Terézia huszonegy éves leányt, aki Lévay János huszonegy éves fiatalember segítségével Timisoaran az utóbbi két hónapban tizenegy lopást követett el. A leány a földszinti lakások nyitott ablakán hatolt be a lakásokba, ahonnan ruhaneműt, ékszereket, készpénzt, fehérműt és más háztartási tárgyakat vitt el. A loptól holmik értéke ötven-hatvanezer lei. A leány vakmerőségére jellemző, hogy a lopásokkal nappal, rendszerint a délelőtti órákban, követte el. A loptól tárgyakat részben értékesítette, részben magának tartotta meg. A rendőrség ezeket megtalálta és visszaszolgáltatta azokat a jogos tulajdonosoknak. Legutóbb az Eneas uca egyik lakásából akart háztartási dolgokat lopni, de tettenérték és a rendőrségre kísérték. A nyomozás befejezése után úgy a leányt, mint a fiatalembert átadják az ügyészségnek.

— SZLOVÁKIÁBAN NEM ENGEDÉLYEZTÉK A „HALÁLOS TAVASZT”. A főt cenzurabizottság nem engedélyezte a „Halalos tavasz” című film előadását.

— A berlini állatvédőegyesület közírré tette, hogy az állatokat, különösen kutyákat és macskákat légi riadó esetén külön külön helyiségben kell elhelyezni, de nem szabad azokat a légvédelmi óvőhelyre levinni, a vakvezető és a különleges szolgálatokra kiképzett kutyák kivételével.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pírula. Székrekedés, bélernyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

— A kenyérhiány miatt feloszlatták az isztanbuli pékszövettséget. Isztanbulból jelentik: Szerdán Topcsuoglu török kereskedelemügyi miniszter elrendelte az isztanbuli pékszövettség feloszlását. A rendelet előzménye az, hogy néhány nappal ezelőtt Isztanbulban váratlanul kenyérhiány lépett fel. A kereskedelemügyi miniszter nyomban szigorú vizsgálatot indított s ennek során megállapította, hogy a pékipartestület súlyos mulasztásokat követett el.

— Robbanás egy löszergyárban — ötven halott, Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: A konwili löszergyárban több nagy robbanás történt. A robbanást nyolcvan kilométernyi távolságban lehetett hallani. A halottak száma ötven. A környékbeli tisztóság és rendőrség a szerencsétlenség színhelyére sietett, hogy segítsen a mentési munkálatokban. (Rador.)

(—) Mexikó új elnöke. Mexikóból jelenti a Német Távirati Iroda: Manuel Avila Oamacho tábornokot a mexikói köztársaság elnökévé választották. (Rador.)

(—) A szakállhazai véres táncmulatság ügyében a timisoarai ügyészség befejezte az előzetes vizsgálatot és ennek eredményeképpen előzetes vádindítvány készült tizenöt ötven legény ellen, akiket az augusztus 18-iki halálos végű verekedéssel kapcsolatban halált okozó súlyos testi sértés elkövetésével gyanúsítanak. Az eddigi megállapítások szerint a verekedést Schuster János és Fenes Ferenc legények kezdték. A legények barátai beavatkoztak a verekedésbe és megkezdődött a szurkálás, amelynek Kádár Miklós esett áldozatul. Az ügyészség az ügyet áttette a vizsgálóbíróhoz, aki rövidesen megkezdi a verekedésben résztvevő legények és a szemtanúk kihallgatását.

(—) Beiratások a magyar tanonciskolába. A timisoarai római katolikus magyar fiútanonciskolában a beiratások hétfőnapokon délután 4—7-ig vannak. Beiratkozhatnak magyar anyanyelvű tanoncok. A beiratáskor az állam anyakönyvi kivonatát, a tanoncszerződést és az utolsó iskolai bizonyítványt kell bemutatni és 400 lejt fizetni. A beiratások szeptember 25-ig tartanak. A javítóvizsgálatok október 1-én délután négy órakor lesznek. A javítóvizsgálatok elmulasztása esetén az osztályt meg kell ismételni.

A 40 éves telefonkábel

Most múlt el negyven éve annak, hogy egy németországi villamossági vállalat arra a gondolatra jött, hogy megkezdje a villamos-kábelek gyártását. Az AEG gyár Berlin mellett van. A teleper egy nagy csarnokban magasfeszültségű kábelek gyártását, egy másik mellette levő műhelyben pedig a telefonkábelek gyártását akarták megindítani. Az első gyártás egészen jól sikerült és megkezdtek kábelek nagyban való gyártását. Ebből a két ki-teremből indult el azután a ma már az egész világo behálózó kábeltermelés és kereskedelem. De lassuk csak ilyen is a berendezése egy ilyen gyárnak. A mai gyár olyan nagy terjedelmű, hogy egy egész városrészt foglal el, illetve egy külön városrészt képe-több négyzetkilométeres terjedelemben. A gyár terje-delme a forgalomhoz mérten napról napra nőtt és ma már nincs talán olyan része a Földnek, ahov az Oberspreee gyár márkázott áruit ne szállítanák. Ha meggondoljuk, hogy egy ilyen óriási telep pusztán csak a hírszerzés szolgálatában áll és csak annak szenteli minden termelését, akkor tudjuk csak felfogni a hírszerzés és közlés rendkívüli nagy fontosságát napjainkban. Amidőn a kábelgyártat felállították a telefonszolgálat már 10 éves múltja tekinthető vissza. A telefon maga csak abban a mérvben terjedt, amint a kábelgyártás növekedett, ennel pedig az előfeltétele az volt, hogy a gyárak termelési kapacitása megfelelő legyen. Gazdasági szempontok azt kívánták, hogy a községek és falvak és városok közti összeköttetést nem szabad vezeték-nem többvezetétes kábeleken lebonyolítani és éppen ez volt az ok, amiért a kábelgyártat problémája egyáltalán felvetődött. A telefon olyan mértékben drágult, amilyen mértékben növekedett a telefon hossza. Ha ez a helyzet megmaradt volna ma a telefon olyan drága lenne, hogy még arányia kisebb távolságokra is óriási összegeket kellene fizetni. Amikor a gyár áttért a távbeszélő kábelek gyártására, már az átmenet nem volt nehéz, hogy vásárló és „távbeszélő közönséget” hozzászoktassa az új használatához. Teltek az évek a kábelgyártat pedig igen jó üzletnek bizonyult. Az AEG gyár ma a legnagyobb kábel gyára a világnak.

— A jugoszláviai románság folyóirata. A nagy becskeréki „Hírlap” című napilap jelentese szerint a jugoszláviai románság „Az ösök hangja” című folyóirata, mely eddig Versecen jelent meg, immo technikai okokból elköltözté, ezentúl Nagybecskerek jelenik majd meg. A jugoszláviai román kisebbség ezen egyetlen folyóiratát a román ifjúság újította meg azzal a céllal, hogy új irányt adjon jugoszláviai románság életének. A folyóirat szerkesztő bizottságában helyet foglalnak a jugoszláviai román kisebbség összes vezető egyéniségei, román lelkészek, tanítók, tisztviselők, egyetemi hallgatók földművesek, iparosok, kereskedők és szabadfoglalkozásúak. A folyóirat célja, hogy előmozdítsa a román és jugoszláv nép kölcsönös megismerését. Célkeiben, tanulmányaiban foglalkozik a román kisebbség összes művelődési, gazdasági, pénzügyi és szociálpolitikai kérdéseivel. A folyóirat felelős szerkesztője Miclea Silvius. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a jugoszláviai román kisebbség központi művelődési szervezete az „Astra”, melynek 1939-ben 4 helyi szervezete volt.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban következő születéseket jelentették be: Róth Sándor magántisztviselő János Gábor nevű fia, Gutman Zoltán szabó Izák nevű fia és Dunai Vilmos katonas Vilmos nevű fia.

(—) Tartalékos tisztek eskütele. Timisoaran tartalékos tisztek tegnap délelőtt esküdtek fel Mihai királyra. Az esküfétel, amelyre a városból és a környékből körülbelül kétezeröt száz tartalékos tiszteregyetlen össze, az ötödik vadászrezd belvárosi kazsarnyájában fojt le.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban pénteken a következő házasságokat kötötték: Rad Nicolae pék és Ravasz Veronika, Czindrits Rudo műszerész és Stangu Elena, Főkővy Sándor magán tisztviselő és Lőrincz Mária Katalin.

(—) Búcsú Mehalában. A mehalai római katolikus búcsú vasárnap, szeptember tizenötödiké lesz. Ebből az alkalomból délelőtt tíz órakor úr-nepélyes nagymise kezdődik, amelyet Metzge Márton dr. prépost, józsefvárosi plébános mond. A prédikáció magyarul és németül lesz, este hét órakor német ájtatosság zárja be a szertartást. A búcsúval kapcsolatos vásárt a templom előtt téren tartják meg.

(—) Halálhírek. Az anyakönyvi hivatalban következő halálhíreket jelentették be: Ciobanici Teodor huszonnyéves, Talpes Elena egy éves, Mladin Zénó Viktor hat éves, Szócs Károlyné Kis Erzsébet hatvanhat éves és Stoica Dimitrie építész hatvanhat éves.

— **ÖFELSÉGE I. MIHAI KIRÁLY RÁDIÓKÖZÖNTE.** Bucurestiből jelentik: Öfelsége a király trónralépésének alkalmából számtalan üdvözlő táviratot és levelet kapott, amelyet mind a rádió útján közlött meg. (Rador)

— **MA SZÜNETELNEK A KÖZHIVATALOK.** Bucurestiből jelentik: Holnap a Szent Kereszt Felmagasztalásának ünnepén a közhivatalok szünetelnek. A hivatalos munkaidő hétfőn reggel fél 10 órakor kezdődik. (Rador.)

— **Tomescu Mircea őrnagy: királyi szárnysegéd.** Bucurestiből jelentik: Tomescu Mircea őrnagyot királyi dekretum által királyi szárnysegédnek nevezték ki. (Rador.)

— **Az állomási pénztárnál kifüggesztendő a vasúti díjszabás táblazata.** Bucurestiből jelentik: A közönség köréből érkező számos panasz, amelyekben feltárták, hogy a CFR állomások pénztára többet követel a vonatjegyekért, mint a hivatalos ár, arra indította a CFR vezérigazgatóját, hogy elrendelje: minden vasúti jegypénztár előtt ki kell függeszteni látható helyen a vasúti személyjegyek hivatalosan megállapított árát, hogy ezzel elejét vegyék minden visszaélésnek. A közönség ezáltal személyesen ellenőrizheti a pénztárosok működését, amellyel az esetleges visszaélést megakadályozhatják. Az utólagos reklamálásokat nem veszik figyelembe. (Rador.)

— **A közkegyelmi rendelet magyar származású állampolgárokra vonatkozólag.** Bucurestiből jelentik: Az Evenimentul írja: Királyi rendelet jelent meg, amelynek értelmében amnesztációban részesülnek mindazok a magyar származású volt román állampolgárok, akik a bécsi döntőbírói határozat alapján a Magyarországnak átengedett területeken laktak és politikai természetű vétségeket követtek el. Hasonlóképpen kiterjed az amnesztia-rendelet ezen vétségek kíséretére és abban bármilyen formában való részvételre is.

— **Közkegyelmi intézkedés Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: Az Avala jelentése szerint az igazságügyi miniszter előterjesztésére királyi dekretum jelent meg, amelyben általános közkegyelmet és számos büntetettre vonatkozó büntetés leszállítást eszközöltek. (Rador)

— **Sötétben maradt Oslo elszabadult angol záróleggömbök miatt.** Stockholmból jelentik: Öt darab Angliából elszabadult záróleggömböt a szél a svéd partok felé sodort. E leggömbök acél-szronnyai megrongáltak a villanyvezetéseket úgy, hogy Osloban egy teljes éjszakán át szünetelt az áramszolgáltatás.

— **Zsidótörvény Franciaországban.** Genf-ből jelentik: Vichy-ből érkező jelentés szerint a franciaországi zsidók helyzetét szabályozó törvény hamarabb jelenik meg, mint hitték volna. Beavatottak szerint az új törvény kizárja a zsidó elemet minden szabadfoglalkozási ágban így a sajtóból, rádió, színház és egyéb foglalkozási ágakból.

— **A vasúti fürdőjegyek érvénye szept. 30-án jár le.** A vasúti vezérigazgatóság intézkedése következtében a fürdőhelyekre és üdülőhelyekre érvényes ötven, illetve huszonöt százalékos utazásra szóló kedvezményes jegyek érvénye szeptember 30-án jár le. Ez alól azok a fürdők és üdülőhelyek képeznek kivételt, amelyekre egész esztendőn keresztül lehet kedvezményesen utazni.

— **A SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSÁNAK ÜNNEPE.** A kereszténység ma üli meg a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepét. A templomokban a mai napon ez alkalomból nagymiséket tartanak. Ótelek banati magyar község ezen a napon tartja meg hagyományos templomi búcsiját.

— **A cluj-i egyetem timisoarai átköltöztetésének ügye.** Baran Coriolan dr. főpolgármester csütörtökön este Bucurestibe utazott, ahol a nemzetnevelésiügyi miniszterrel a cluj-i egyetemnek Timisoarára való átköltöztetéséről tárgyalt. Baran dr. főpolgármester a miniszter elé terjedelmes emlékiratot terjesztett, amelyben rámutat arra, hogy Timisoara városában az egyetem, a tanári kar, a segédszemélyzet és a diákság elhelyezésére megfelelő hely áll rendelkezésre. Az emlékirat a továbbiakban kifejti, hogy az egyetemnek Timisoarára való átköltöztetése kulturális szempontból is nagy fontossággal bír.

(—) **A zsidó ügyvédek ma délelőtt tesznek búcsúesküt.** Megirtuk, hogy a timisoarai ügyvédi kamara ideiglenes bizottsága táviratilag fordult az igazságügyi minisztériumhoz és a zsidó ügyvédeknek az eskütelletel kapcsolatos helyzete tisztázását kérte. A minisztérium válasza tegnap megérkezett és eszerint a zsidó ügyvédek is letéhetnek az esküt. A kamara vezetősége erre tegnap este hat órára ült ki a zsidó ügyvédek eskütételét, azonban az idő rövidsége miatt nem tudták valamennyi ügyvédet részvételre hívni. Ezért az eskütétel elmaradt és arra ma délelőtt kilenc órakor kerül a sor. Ma letessék a búcsúesküt mindazok az ügyvédek, akik azt eddig még nem tették le.

— **A görög keleti teológiák első évfolyamára nem vesznek fel hallgatókat.** Bucurestiből jelentik: A kivételes helyzetre való tekintettel a nemzetnevelésiügyi minisztérium elrendelte, hogy a folyó tanévben a teológiák első osztályába nem vesznek fel növendékeket. Az okmányokat és a befizetett tandíjakat vissza kell szolgáltatni, hogy a jelöltek más középiskolába beiratkozhasanak.

— **Hétszáz ezer lejt gyűjtött a diákok javára.** Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésiügyi minisztérium V. Popovici ezredesnek Timisoara prefektúrájának köszönetét fejezte ki, aki 700 ezer lejt gyűjtött össze 35 ingyenes diákmenza helyre, a timisoarai ipari liceumban. (Rador)

— **A jegyzőképző tanfolyam záróvizsgál.** A királyi helytartóság mellett Ciupe Gheorghe dr. vezetőtitkár igazgatósága alatt működő jegyzőképző iskolában most fejezték be a képesítési vizsgát, amely írásbeli és szóbeli részből állott. A harminnyolc hallgató közül harmincegyet bocsátottak vizsgára. Négy jelölt nem tudta a képesítési vizsgát letenni, harminc azonban sikerrel vizsgázott és elnyerte a jegyzői oklevelet. Ezek közül egy jelölt teljes dícsérettel vizsgázott.

(—) **A menekülteknek jelentkezni kell a népesedési hivatalban.** Tieran Emil dr. alpolgármester közlése szerint mindazoknak a menekülteknek, akik Timisoarára jönnek, jelentkezniük kell a népesedési hivatalban. Lakást csak olyanok kaphatnak, akik be vannak jelentve.

— **Öreg gazda hirtelen halála.** Neta Todica, 73 éves ócsanádi gazda kétkerekű kocsiján frissen kaszált füvet akart hazaszállítani. Útközben a gazda, aki maga húzta a kiskocsit, összeesett és néhány pillanat múlva halott volt. Halálát valószínűleg szív-szelhűdés okozta.

A természet egy beszélő és két halló szervvel áldott meg, ami arra tanít, hogy többet kell hallgatnunk, mint beszélnünk.

(—) **Lefoglalták Trattner pénzügyi főellenőr autójának tartalmát.** Az Universul írja, hogy Sighisoara és Brasov közti országúton Feldioara közelében Nacu Constantin csendőrmester figyelmes lett egy timisoarai rendszámú autóra. A csendőrmester a gépkocsit feltartóztatta és azon nagymennyiségű selyemárut talált, ezenkívül 900.000 lei készpénzt. Az autót vezetője és tulajdonosa Trattner Viktor volt timisoarai főellenőr, akit Erdélynek Magyarországrészére átengedett területekre helyezték át. Trattner a csendőrségre vitték, ahol jegyzőkönyvet vettek fel, a pénzt és a selymet pedig a brasovi pénzügyigazgatóságon nyugta ellenében letétbe helyezték. Az ügyben megindult a vizsgálat.

(—) **Megvizsgálják Bucuresti pénzkézelsét.** A Curentul írja, hogy Vantu tanár, Bucuresti jelenlegi főpolgármestere bizottságot küldött ki, amelynek feladata tíz évre visszamenőleg a főváros pénzkézelsét megvizsgálni. A vizsgálat kiterjed a főváros által vásárolt ingatlanokra, az építkezésekre, ki-sajátításokra és a Bucuresti Hónapok költségeire. A Bucuresti Hónap költségeire az utóbbi öt esztendő alatt összesen 141.441.328 lejt számoltak el, a főváros költségvetéseiben azonban erre a célra évente mindössze 7.000.000 lejt vettek fel.

(—) **Gyász. Szócs Károlyné, született Kiss Erzsébet, hatvanhat éves korában hosszas szenvedés után szeptember 12-én meghalt.** Temetése ma, szeptember 14-én, szombaton délután negy órakor megy végbe a józsefvárosi temető kapujánál. Gyászolja férje Szócs Karoly nyugalmazott postatisztviselő, leánya dr. Kiss Sándorne Szócs Erzsébet Budapest, veje, unokája és kiterjedt rokonsága.

— **Egy évi börtönre ítélték egy orvost áramlopásért, csalásért, megvesztegetésért.** Budapest-ről jelentik: Berger Géza nagykanizsai orvos ellen lopás, megvesztegetés és csalás büntetése címen a nagykanizsai ügyészség vádiratot adott be. Bergernek nagykanizsai rendelőjében nagyszámú villanyüzemű készüléke volt. A villamos áramot szolgáltató részvénytársaságnak feltűnt, hogy Berger számlája ennek ellenére alig haladta túl a havi 8—10 pengőt. Egy detektívet bíztak meg az orvos figyelesével, akit tetten is értek, mikor éppen áramot lopott. Az orvos könyörögni kezdett a detektívnek, hogy ne tegye tönkre, mert minden anyagi áldozatra hajlandó. A további vád szerint az orvos egy Horváth Imréné nevű asszonyt azzal áldatott, hogy Röntgen-besugárzásokkal meggyógyítja. Ezért körülbelül 70 pengőt fel le vett az asszonytól. Később kiderült, hogy nincs is Röntgen-gépe. A nagykanizsai törvényszék annak idején bűnösnek mondotta ki Bergert a vádbeli cselekményben és egy évi börtönre ítélt. Egyben kötelezte, hogy a villamos-áramot szolgáltató részvénytársaságnak 1200 pengő kártérítést fizessen. A pécsi tábla ezt az ítéletet helyben hagyta. A Kúria Szólnók tanácsa a semmisségi panaszokat elutasította és az ítéletet jogerőre emelte.

— **Az év első hét hónapjában hiányt mutat Timisoara népmozgalmi mérlege.** Most tették közzé Timisoara város statisztikai hivatalának kimutatását a város népmozgalmáról az első hét hónapban. A kimutatás szerint 801 születéssel szemben a halálozások száma 1030, vagyis 239 lélekkel kevesebb született, mint ahányan meghaltak. A halálozások közül 83, vagyis az összhá-lálozások 7,93 százaléka az egy esztendő aluli gyermekekre esik. A 801 újszülött gyermek közül 160 törvénytelen, vagyis 19,97 százalék. A törvénytelen gyermekek közül harmincháromnak az anyja húsz éven aluli. Az újszülöttek közül 274 román, 216 magyar, 117 német nemzetiségű, továbbá 54 zsidó, 15 szerb. A halottak közül 251 román, 260 magyar, 364 német, 91 zsidó és 45 szerb nemzetiségű volt. A legkedvezőtlenebb a német lakosság kimutatása, amely 147 fővel kevesebb születést mutat, mint halálozást.

— **TIZEVES GYERMEK MEGÖLT EGY SAST.** Athénből jelentik: A DNB közli, hogy Macedónia egyik kis községében egy iskolás gyermeknek, aki alig töltötte be a tízedik életévét, sikerült megölnie egy óriási sást, amely éppen egy juhnyáját támadott meg. A gyermek által megölt óriási sas súlya 20 kilogram, szárnyainak hosszúsága 3 méter volt. (Rador.)

— **A letéti pénztár kamatfelbontása.** Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion államvezető rendlete alapján, a letéti pénztár szeptember 12-től kezdődőleg a lombardkölcson kamatfelbontását 4 és fél százalékról 4 százalékra szállította le.

(—) **Dr. Freund József sebész és nőgyógyász hazaérkezett és ismét rendel szanatóriumában.** Bul. Regina Maria 12. (Telefon 21—12) délelőtt 10—12-ig és délután 5—6-ig.

— **Az elcsatolt erdélyi területet 19 megyére osztják fel.** Budapest-ről jelentik: Az Evenimentul írja, hogy a magyar belügyminisztérium a Magyarországhoz került erdélyi területet 19 megyére osztotta fel.

(—) **Drágui a taxi.** Szeptember 15-től kezdve Timisoarán a bérautók díja emelkedik és pedig az eddigi kilométerenkénti 15 lei díjat felemelik 20 leire. Az emelést a város az általános drágulásra való tekintettel engedélyezte.

— **A londoni román követség eskütétele.** Londonból jelentik: Csütörtökön a londoni ortodox templomban Germanos főesperes I. Mihai király trónralépése alkalmából Te Deumot celebrált. Az istentisztelet után a londoni román meghatalmazott miniszter előtt a követség és konzulatus tisztviselői letették a hűségesküt, amely után a meghatalmazott miniszter rövid beszédben méltatta a történelmi eseményt.

MA A CAPITOL-ban

A szökevény

A főszerepekben:
FREDRICH MARCH,
JOAN BENNETT,
ANN SOTHERN

APOLLO A zöld császár

Izgalmas film gyönyörű felvételekkel

KÖZGAZDASÁG

Bőséges tengeritermés, csökkent búzakészlet jegyében indul az idei exportidény

Készül az új gabonaértékesítési törvény

Az idei termés hivatalos statisztikáján most dolgoznak a mezőgazdasági minisztériumban. Előrelátható, hogy a búzatermés deficitesebb lesz és a belső fogyasztást sem lehet racionális intézkedés nélkül fedezni — állapítja meg az Argus. Főleg mutatkozik zabbban, rozsbán és árpában és így ezekben az árakban csökkenés is lehetséges. Bőséges export várható azonban tengeriben, amely a legkedvezőbb időjárás mellett ért be. Tekintve, hogy a gabonaértékesítési törvény természeténél fogva átmeneti és az a mindenkori terméstelepek szerint változik és biztosítja a belső szükségletet. Gabonaszakörökben úgy tudják, hogy a mai terméstelepeknek megfelelő gabonaértékesítési törvény van ké-

szülőben. Az idei kampány utolsó hónapjában, tehát júliusban a termés csökkenése már érezhető volt, mert csak 119.907 tonnát tett ki 1939 júliusának 149.254 tonnájával szemben. (Árakban deficit nem mutatkozik a gabonaárak emelkedése folytán). A júliusi export iránya a következő volt:

Németország	117.191 tonna
Cseh-morva védnökség	2.111 tonna
Svédország	500 tonna
Magyarország	105 tonna

Összesen: 119.907 tonna

Valószínű, hogy ez lesz az idei exportidényben is a kiviteli arány.

Buzakatasztrófa fenyegeti Amerikát

Newyorkból jelenti a Német Távirati iroda, hogy az amerikai búzakrizis egyre súlyosabb lesz az elhelyezés lehetetlenülése miatt. Az első aratásból fennmaradt 285 millió bushel, az új aratás 500 millió bushel lesz. Ezzel szemben mindössze 175 millió bushel elhelyezésére lehet számítani és mivel így a termés jórésze a termelők nyakán marad, azok nem bírnak kellő tökével, hogy az új gazdasági évet finanszírozzák és sürgős állami segílyre van szükségük.

— Mi az eljárás a malmok önműködő merlegének tisztításánál? A gabonaértékesítésről szóló törvény értelmében a kereskedelmi malmok automata mérlegeit, amelyeken az őrlésre kerülő búzát mérik, lepecsételték. Tekintettel arra, hogy ezeket az önműködő mérlegeket pontos működésük biztosítása érdekében időnként meg kell tisztítani, a pénzügyminisztérium 200.491—1940 sz. rendelkezésével úgy intézkedett, hogy az illetékes pénzügyigazgatósági közegek minden hónapban, vagy két hónapban egyszer keressék fel az érdektelt kereskedelmi malmokat, vegyék le az önműködő pecsétet azzal a céllal, hogy a malom személyzete kitisztíttassa a mérlegeket, majd pedig újból alkalmazzák a mérlegre a pecsétet. Olyan esetekben, amikor a malmok javítása céljából kényszerülnek az önműködő mérleg szétszedésére, erről értesítik a pénzügyigazgatóságot, amelynek illetékes tisztviselője köteles haladéktalanul gondoskodni a pecsét eltávolításáról.

— Karaküljuhok tenyésztése. A mezőgazdasági miniszter az olténiai Eguras-uradalomban karaküljuh-tenyésztet létesített, innen a magántenyésztőknek is eladnak a minisztérium által megállapított áron. A fajtisza juhok termelői két évre kölesön is kapnak fajtisza állatot, azzal, hogy egy fiatal tárnányt tartozik az állami uradalomnak visszaadni.

— Bányási gabonaárak. A bányási gabonapiacra az árak a következők: búza 750, tengeri 640, zab 500, takarmányárpa 530, sörárpa 610 lei százkilónként. A kamillatea kilója 80 és a fodormenta kilója 85 lei.

— A só hivatalos ára. A nemzetgazdasági miniszter a só kicsinybeni eladási árát így határozta meg: Darabos só 4.40 lei kg.-ként ott, ahol a CAM-nak vagy a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnek raktára van, egyéb helyen 4.60 lei kg.-ként. Örölt vagy tengeri só 5.20 lei kg.-ként, ahol raktár van. A kereskedők kötelesek kellő sőt kiadni a fogyasztók részére. A CAM és a Szövetkezeti Intézet a szükséglet kielégítésére kellő készlettel bír. Amelyik üzletben nincsen só, azt bezárják. Ugyanez az intézkedés áll fenn a petróleumra nézve.

— Piaci árak. A tegnapi timisoarei hetipiacra a következő árak voltak: paradicsom kilója 7—8 lei, kalarábé darabja 1—4 lei, vörös cékla kilója 5—6 lei, zöld paprika darabja 1—2 lei, zöldbab kilója 10—12 lei, sárgarépa kilója 4—5 lei, burgonya kilója 4—6 lei, káposzta fejenként 2—4 lei, kelkáposzta fejenként 2—3 lei, tök darabja 3—6 lei, spenót kilója 7—8 lei, hagyma kilója 4—5 lei, karfiol darabja 5—10 lei, levesbe való zöldség csomója 2—3 lei, zöld kukorica csövenként 1—2 lei, eltinni való uborka 70—95 darab 100 lei, tojás darabja 2.20—2.40, juhtúró kilónként 54—56 lei, tejfel literje 60—65 lei, vaj kilója 130—140 lei, alma kilója 10—20 lei, körte kilója 12—25 lei, szilva kilója 14—16 lei, dió kilója 24 lei, szőlő kilója 25—26 lei.

— A vámraktárak munkásai a kikötő és szállító munkások céhébe tartoznak. A timisoarei munkakamara a munkaügyi minisztérium rendelete alapján közli, hogy a vámraktárak munkásai a kikötő és szállító munkások céhébe tartoznak.

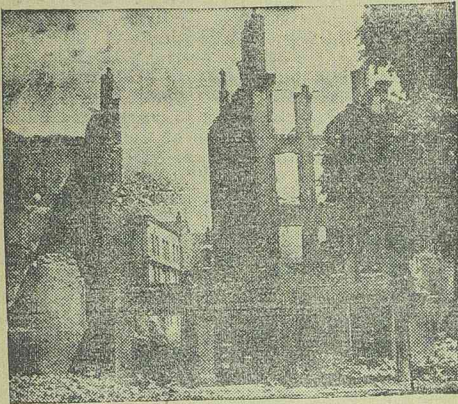
A bankbetétek ismét növekednek

Fővárosi jelentések szerint a bankok és takarékpénztárak betétállománya az utóbbi napokban örvendően növekedik. Egyes bankokban a betét állomány már elérte a régi összeget. Az eseménnyel követhetően ugyanis a betétesek egyrésze kivett betéteit, amelyek most ismét visszakerülnek a bankokba. (Rador.)

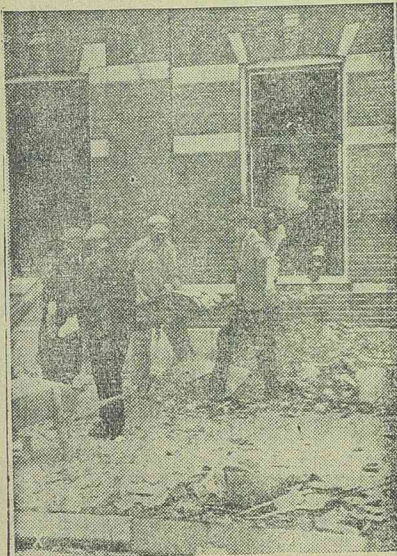
— A Beszarábiai és északbukovinai menekült munkások helyzetének rendezése. A timisoarei munkakamara közli, hogy mindazok a Beszarábiából és Északbukovinából menekült iparosok, munkások, segedékek, akik munkakönyvvel, vagy mesterkönyvvel rendelkeznek, jelentkezzenek az illetékes munkakamara felé, vagy megyei hivatalnál, bejegyzésük és ipari képesítésük igazolása céljából. Az erre vonatkozó kérvényhez csatolják ipari képesítésüket igazoló okmányaikat is. A munkakamara a kérvény alapján bejegyzi őket és munkakönyvüket, vagy mesterkönyvüket láttaozza. A menekültek munka- és mesterkönyvei csak ezzel a láttaozással érvényesek.

— Exporttilalom Törökországban. Ankarából jelentik, hogy a török kereskedelmi minisztérium búza, zab és kukorica kivitelét megtiltotta. Ezeket a gabonafajtákat eddig megfelelő exportengedéllyel lehetett külföldre szállítani. (Rador.)

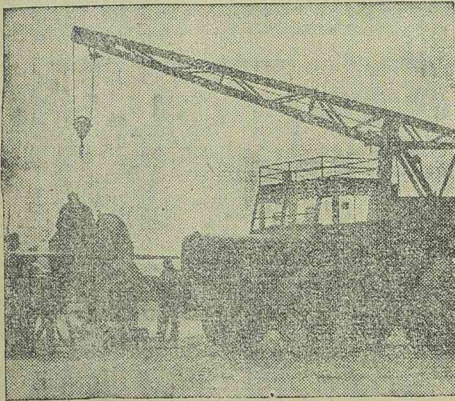
— Javul a kukoricatermés. Az Argus jelentés szerint a kukoricatermés helyzetében javulás állott be. Amennyiben két-három hétig még meleg idő lesz, akkor a kukoricatermés várakozáson felül jó lesz.

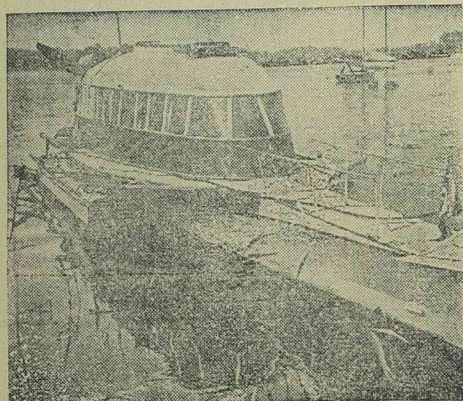
Sedan város egyik házából csak ez a romhalma maradt meg

Angol repülők bombatámadása után az egyik holland városban elszállítják az áldozatokat

Darúval ellátott német gépkocsi, amelyet a repülőgépek kijáratánál használnak fel

Repülő motorcsolnak így nevezik ezt az új hajtótípust, amelynek felalálója a kölni Peschkes mérnök. A repülőgépet motorral hajtott motorcsolnak rendkívüli gyorsasággal halad

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

A felületek utolsó csiszolása

A leggyorsabb tárgytól is a legtökéletesebbet kívánjuk. A szép és egyszerű forma mellett, tiszta és fényes felületre is súlyt helyezünk. A mai technikai fejlődés mellett a felületi kezelés egyre nagyobb jelentőséget nyer. A sima felület nagyobb ellentállást nyújt az elhasználás ellen és a mozgó tárgyaknál csökkenti a surlódást. Hogyan lehet ma egy fényes felületet elérni? Az illető tárgyat a csiszológépen simítjuk, de a csiszolás után még maradnak a felületen egyes kis nasadékok, amelyek szabad szemmel nem láthatók. Ezek finomabb és puhább fényesítő szerrel simára csiszolandók. Az első fényesítés bőr- vagy mezelappal történik, míg a végérvényes fényt zövetlappal érjük el. Ezek a simító szövetek puhák és a csiszolásra szánt tárgyak felületi mélyebb részeit is elérik. A csiszoló szer fénypaszta ormájában kerül használatra. A csiszoló gépek lényegesen épített elektromos szerszámok, egy gy motornal, amelynek meghosszabbított hűlőmögve egy-egy csiszoló hegyet képez a csiszoló ap felvételére. A gépek tökéletesen csukottak és így a csiszolástól eredő por nem férhet a csapagykához. A csapágytáblák messzire hatók úgy, hogy szterjedő tárgyak is különös nehézség nélkül megmunkálhatók. Ilyenfajta gépek 200-ól 2000 voltig készültek az AEG-nél. Különböző parágrafokban, így különösen az ékszeriparban előszeretettel használják, egyenlő áramindítással. Fordozható motorok is vannak, amelyek csiszolásnál igen előnyösen alkalmazhatók.

== A TŐZSDÉN ALKALMAZOTT ZSIDÓK HELYZETE. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszter elrendelte a tőzsdén alkalmazott zsidók jogi helyzetének felülvizsgálását. A tőzsdéről eltávolítják mindazon zsidókat, akik a zsidótörvény értelmében az első és harmadik csoportba tartoznak. Elrendelte azonkívül a minisztérium a második csoportba tartozó zsidók kinevezésének felülvizsgálását és azoknak az elbocsátását, akiket a törvény kijátszásával neveztek volna ki. A felülvizsgálást legkésőbb szeptember huszonötödikéig be kell fejezni. (Rador)

== Az árvízkarosaitak adóelengedése. A nemzetgazdasági minisztérium elrendelte, hogy az adóelengedéseket, amelyeket az árvíz-sújtottak, vagy azok kaptak, akiknek természet elpusztította jégeső, abba a pénzügyi évbe vegy fel, amelyben a szerencsétlenség történt. Az adóelengedéssel csak azok részesülnek, akik az elszennvedett károkról kimutatást készítenek és azt az illető pénzügyi hatóságoknál benyújtják.

SPORT

Az Unirea Tricolor összeállítása a Ripensia elleni mérkőzésre

Az Unirea-Tricolor csapata vasárnap Timisoarán a Ripensia ellen játszik bajnoki mérkőzést. Az obori csapat egész héten keresztül szorgalmasan készülődött a nagy találkozóra, mert az Aradon megkezdett sikerét folytatni kívánja. A vezetőség a következő csapatot állította össze a Ripensia ellen: Cristea — Petrescu, Ilescu — Florea, Anghelacha, Boteanu — Mihalescu, Dumitrescu, Paraschiva, Carjan, Cricitoiu.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.
Fiókület: Bul. Berthelot 10.

Budapest—Oradea városok őzi mérkőzés

A Bucurestiben megjelenő Sportul Capitalei budapesti értesítés alapján közli, hogy Budapest labdarúgócsapata vasárnap Oradean ütközik meg a város válogatottjával. A váradi csapatban Bodola, Juhász, Szaniszló II., Prasler I., Reinhardt II., Bajusz, Szurdi, valamint több ismertnevű játékos fog szerepelni.

Az olasz teniszereményei. Az olasz szövetség vendégül látta a magyar hölgyversenyzőket, akik a megrendezett versenyeken jól megállították helyüket. Szilvássy Edit 6:3, 6:3 arányban győzött San Donnino ellen, míg Jusits Ilona nehéz harcban 6:3, 7:5 arányban győzött Manfredi ellen. A magyar hölgyversenyzők bejutottak a női páros döntőjébe.

Amerika teniszbajnokságaiban kettős meglepetés volt. A férfi egyesben McNeil legyőzte a bajnokságot védő Riggsset 4:6, 6:8, 6:3, 6:3, 7:5 arányban a női-egyesben Marble 6:2, 6:3 arányban győzött a bajnokságot védő Helen Jakobsot ellen.

ban, Bécsben és más német városokban nyomtatás alá kerülő lapok hasábjain minduntalan napvilágot látnak cikkek, amelyek sértőek rám nézve.

Megírják, hogy Lajos királyt házasságtörésre csábítottam, erkölcsletlen, pazarló, léha vagyok. Irnak arról, hogy milyen kalandos életet folytattam eddig és hogy annyi a szeretőm, mint más hölgynek a kesztyűje.

Mikor először láttam ilyen cikket, leültem és hosszú nyilatkozatot küldtem az illető lapoknak. Cáfoltam az ellenem felhozott vádakat.

Azonban hamarosan rájöttem, hogy rosszul tettem, amikor cáfolataimat elküldöttem. Írásaimat az újságok leközlötték ugyan, de azoknak bántó címekeket adtak és sértő megjegyzéseket fűztek azokhoz, azonkívül újabb cikkeket közöltek ellenem és folytatták a mocskolódást.

Az ilyen újságokat aztán Münchenben valósggal kapkodták az emberek.

Amikor ezeket elpanaszoltam a királynak, kijelentette, hogy minden nyilatkozatom csak újabb olaj volt a tűzre. Kért, hogy ne törődjek többé ilyen cikkekkel, ha azok történetesen a kezembe kerülnek.

Tudok én nagyszerű módot, hogy a jó münchenieket megfoszjam ettől a csemegétől, — mondotta.

És az összes határmenti postaállomások még aznap szigorú utasítást kaptak, hogy a máshonnan érkező újságokat tüzetesen átvizsgálják és csak azokat bocsássák be, amelyekben nincsen semmiféle rólam szóló sértő cikk. Azokat, amelyekben ilyesmit találnak, kötelesek elégetni.

87.

München, 1847. december 20.

Hangversenyen voltam a Künstlerhausban. Remek estém volt. És utána kedvem kerelkedett éterembe menni, hogy a műélvezet egy kis pezsgővel tetézzem.

Van palotám pincéjében pezsgő elegendő, de Isten tudja, ma nem akartam kiserőimet magammal hazavinni. Kedvem kerelkedett, hogy lássam a Bayrischer Hof vidám, mozgalmas esti életét.

Schöneheim Ervin báró titkos tanácsos, Dünkelbrühl Emmanuel lovag ezredes, Berks pénzügyminiszter és még néhányan voltak a társaságomban. A Bayrischer Hof nagy étterme zsúfolásig telt

A futbalsport eddig, mint az angolok nemzeti sportja szerepelt. A „Corriere della Sera” tokiói tudósítója most ráfácolt erre a hiedelemre és kimutatja, hogy ezt a sportot Japánban már több, mint ezer évvel ezelőtt ismerték, sőt a japán császárok között is akadtak kitünő labdarúgók. De a tudósító továbbmegy és azt bizonyítja, hogy mégsem a japánok találták fel a futballt, hanem az Kínából vándorolt be a hetedik században.

Ludwig a turnu severini CFR-ben játszik. Tekintettel arra, hogy az AMEFA csapatát kizárják a nemzeti bajnokság A. osztályából, a vezetőség nem gördített akadályt Ludwig, a mediási szermazsú játékos távozására. A játékos a turnu severini CFR csapatához kérte átigazolását, ahol vasárnap már játszani is fog az aradi Crisana CFR elleni B. osztályos bajnoki mérkőzésen.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATÁ:
Szombat, szeptember 14-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Bul. Regele Ferdinand 3 szám alatt levő Saluator gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Stefan cel Mare utcában levő Jahner Rudolf gyógyszer-tár.

Kézszébtvárosban a Carol úton levő Mária gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Str. Vacareson 33 szám alatt levő Braun gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkecsőben Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Szombat, szeptember 14.

APOLÓ: A zöld császár (német film).

CAPITOL: A szökevény (angol film).

CORSO: A nagy játszma (angol film).

SCALA: Ferdinand és a bika (angol film).

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

TRÓNUSDONTÓ
BALETTCIPŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BAN ANDRIS

80

Azonban a Kikeriki című élelapp, amelyet szintén ma küldtek nekem postán, egy bőkvésben már megnevezi a levél küldőjét és annak címzettjét. Vilmos porosz király tudvalevőleg a Hohenzollern, Lajos bajor uralkodó pedig a Wittelsbach házból való. Ez a két családnev benne van a gunystrófában, a mely így hangzik:

Stammverwandter Hohenzoller,
Sei dem Wittelsbach kein Groller,
Grolle nicht um Lola Montez,
Selber haben nie gekonnt es.
Müntan naplómát intézeti leánykorom óta megszokásból még mindig angol nyelven vezetem, idefom a csufondárus versike hevenyészett fordítását is. Ime:

Hohenzoller, rokon törzsu,
Wittelsbachra dühöd szörnyü,
Montez Loláért vagy mérges,
Ilyesmire nem vagy képes.

A vers alatt nem volt aláírás. De közismert foglog, hogy a Kikeriki állandó versírója a feketemájú Heinrich Heine és több mint bizonyos, hogy a szerzőt nem kell másban keresni.

Hogyan szerzethetett a sajtó tudomást a levélről? Feltétlenül csak úgy, hogy arról Zsófia megbízásából valaki informálta.

Ma este különben a hivatalos lap közölte, hogy a belügyminiszter mindkét lapot betiltotta.

86.

München, 1848. december 18.

Amióta a két lapot betiltották, azóta a bajor újságok nem mernek belém kötni. Annál inkább teszik azonban a Bajorországon kívül megjelenő hírlapok, Berlinben, Kölnben, Dresdenben, Stuttgart-

volt. Általános feltűnést keltettem, amint büszkén haladtam végig az asztalok között lefektetett futószőnyegen udvaroncainkkal. Egyenesen a téli kert felé haladtunk, amelyben pálmák és egyéb délszaki növények között fülkék sorakoznak egymás mellett. A fülkék között üvegezett válaszfalak vannak, a melyek sötét tábláin azonban nem lehet keresztül látni. Ha az egyes társaságok rendes, csendes hangon beszélgetnek, csak zümmögés hallható át egyik fülkéből a másikba. Nagyon hangosnak kell lennie a társalgásnak, hogy az a szomszédos fülke vendége számára is érthetővé váljék.

Mondom, azért kívántam a Bayrischer Hofba menni, hogy a hangverseny által nyújtott élvezetet még fokozzam. Bár ne tettem volna, mert csak bosszankodtam.

Már jó ideje ültünk és kedvesen, szellemesen, tréfásan elbeszélgettünk, amikor hangosan újabb társaság érkezett és a mellettünk levő üres fülkébe telepedett.

Nem láttuk őket, de nagyon hangosan beszélgettek. Valószínűleg már előzetesen másutt alaposan ihattak.

A hangjukról hamarosan rájuk ismertünk. Metzger építész volt ott, Görres tanár, Heimzmann Rudolf ügyvéd, Kernschritt Alfréd ügyvéd és még néhányan.

Leglármásabb Metzger építész volt. Metzger volt az, aki a király által elgondolt paloták és műzseumok terveit megrajzolta és az építést vezette. Munkái révén nagybecsültem és mindenkori szívvel láttam házamban.

Azonban ugyanabba a hibába esett, mint több más vendég. Belémszeretett. És azt hitte, hogy olyan nő vagyok, aki örömmel beleül minden férfi ölébe, aki arra felszólítja.

Nagyon csalódott, amikor forró vallomásának szavaira hidegen válaszoltam. Ugy érezhette magát, mint akit jéges vízzel öntenek le forró nyáron.

Nem mondtam neki egyetlen sértő szót sem, csak tudtára altam, hogy amikor az én szerelmemre vágyik, akkor hálátlanságot követ el királyi gárdájával szemben.

Metzger építész nem maradt el házamból, de tudtam, hogy most már titkon szívesen ellenségeskedez szót.

([Folytatjuk.]

Belgrád és környéke magyarságának mozgalmá magyarságának mozgalma magyar tannyelvű elemi iskola tagozatok felállítása érdekében

A belgrádi Magyar Közművelődési Egyesület kezdeményezésére a belgrádi magyar szülők a jugoszláv közoktatásügyi miniszternek 1940 május hó 15-én 26.323. sz. alatt megjelent azon rendeletére támaszkodva, melynek értelmében

mindazon városokban és községekben, ahol megfelelő számú kisebbség és ahol legalább 30 ilyen kisebbségi iskolaköteles gyermek van, kisebbségi tannyelvű tagozatot kell felállítani,

mozgalmat indítottak, hogy gyermekek számára Belgrádban magyar tannyelvű elemi iskolai tagozatokat létesítsenek.

A jugoszláv fővárosban élő magyarok ezen mozgalmával párhuzamosan a pancsovai nagy-

réten (Pancsova Zimonnal együtt közigazgatásilag Belgrádhöz tartozik) szétszórva élő magyar földművesek is azt az óhajukat nyilvánították, hogy

gyermekeiket magyar tannyelvű iskolába járassák.

Az évekkkel ezelőtt lecsatolt pancsovai nagyréten Borcsa, Bárányos, Keaska, Kovilova, Pavina, Novoselo, Gornja Ketasaka, Golina Greda, Otyes, Besnikof és Lisicijarak községek határában laknak magyar földművesek, akik most azt kívánják, hogy a pancsovai nagyréten valamelyik központi fekvésű községében létesítendő magyar tannyelvű elemi iskolába járathassák gyermekeiket.

Felhatalmazást kapott a török kormány a leszereltek behívására

Nehezen valósítható meg az angol-török gazdasági egyezmény

Konstantinápolyból jelentik: A DNB közli, hogy a török parlament összehívását októberre halasztották. A parlament előzőleg elfogadta azt a törvényt, amelynek értelmében a kormány felhatalmazást kapott a nemrég leszerelt csapatok behívására, ha erre szükség lenne. Ezen kívül a belügyminiszter felhatalmazták, hogy szükség esetén szolgáltra hívja be azokat a csendőrtiszteket, akik már elérték a korhatárt. (Rador.)

Isztanbulból jelentik: A Stefani ügyvétség megállapítja, hogy Vinogradov, a Szovjet új ankarai követe eddig követési tanácsos volt. Megállapítja továbbá a Stefani, hogy egyes amerikai lapok jelenléte ellenében normális diplomáciai viszony felvételéről van szó, és nem politikai spekulációról. (Rador.)

Isztanbulból jelentik: A Stefani közlése szerint

„Son Posta” című török lap közli, hogy az angol-török tárgyalások eredményesen végeztek. Törökország dohányt és más mezőgazdasági cikket szállít Angliának, viszont Anglia ipari cikkeket szállít Törökországnak. Az olsz német blokádtól Törökország csak nehezen fog tudni eleget tenni a szerződésben vállalt kötelezettségeinek. (Rador)

Munkába kell állítani az összes mezőgazdasági gépeket

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion államvezető rendelkezésére, azonnali hatállyal az összes mezőgazdasági gépeket, traktorokat, ekeket és más szerszámokat a munkálatokba be kell vonni, bárki tulajdonát képezze ezek a tárgyak. A

vetési és egyéb munkálatokra megfelelő tervet kell kidolgozni az egyes mezőgazdasági kamaráknak a minisztérium által kiküldött agronomokkal egyetértésben. (Rador)

A Szovjet érdeklődése a dunai hajózás iránt

Moszkvából jelentik: Az egész külföldi sajtó és a birodalmi tájékoztató irodák hírt adtak arról, hogy összehívták Bécsben azt a szakértői konferenciát, amely az eddigi Dunabizottság megszűnésével új és módosító intézkedéseket hivatott kidolgozni. Ezzel kapcsolatban tegnap Vricsinsky helyettes külügyi népbiztos magához kérte Von Schullenburg moszkvai német nagykövetet és közölte vele, hogy a Szovjetnek komoly érdeke fűződik a dunai hajózás rendezésének összes problémáihoz és a szovjet kormány a német birodalmi kormánytól minden felvilágosítást meg akar kapni a Duna ügyével lefolytatandó szakértői tanácskozásról. Von Schullenburg bejelentette a külügyi népbiztosnak, hogy a kérést azonnal továbbítja a birodalmi kormányhoz. (Rador.)

Cáfolják a jugoszláv-albán határincidens híreit

Belgrádból jelentik: A jugoszláv fővárosban hivatalosan cáfolják azokat a főként öccsöntüli hírügynökségek részéről terjesztett híreket, mintha a jugoszláv-albán határ mentén véres összecsúszások lettek volna. (Rador.)

Telefon és villany a dalai lámá városában

Londonból jelentik: Lhasa, a dalai lámá titkos város modernizálódik. Egy londoni cég megbízást kapott, hogy vezesse be a villanyvilágítást és a távbeszélőt, valamint a távirót Tibet fővárosába. A tibeti kormány a részéről aláírt szerződésben dátumként a következő mondat szerepel: „A sirály-évének negyedik hónapjának huszonegyedik napján.”

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó egy leu Bratiano 3 Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari IV. kerületben: March trafik, Piata Kîitl. — Nogrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regle Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratiano 15/a. Telefon: 45—13

ALLÁST KERES

Intelligens nő házvezetőnői állást keres egyedülálló úri embernél. Vidékre is megy. III. Str. Memorandului 70. ajtó 2. 1626

Helyben, vagy vidéken, gyakorlott zongoristáról zenekarban állást keres. Cím a kiadóban. 1624

Mindenes gazdaasszonynak szerény feltételek mellett ajánlkozik római katolikus vallású rendszerető szolid asszony, lehetőleg vidékre. Megkereséseket „Intellektuel” jelígre e lap kiadóhivatalába kérek. 1632

LAKÁS

Délfekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Bulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1155

Egyedülálló, vezető állásban levő úriember keres 2 szobás komfortos lakást csak központi fűtéses és állandó melegvíz szolgáltatással, november 1-re. Címeket „Kifogástalan” jelígre a lap kiadóhivatalába kérek. 1569

ALKALMAZÁS

Perfekt mindenes szakácsnő évi bizonyítvánnyal 2 személyhez 15-ére felvétetik. Dentist Götzl I. Str. Paris 2. 1633

I. akatost szerszám-gépgyártáshoz csakis precíz embert, praxissal felvezünk. Friedrich gépgyár. 1600

ADÁSVÉTEL

Nagyon jó állapotban lévő ebédő, bécsi gyártmány, jutányos áron eladó. Megtekinthető naponta 10 és 16 óra között. Schwartz I., Bulev. Diaconovici Loga 18. 1630

Elköltözés miatt eladó Arad megyében Sft.-Ana mellett levő Olari község határában a malom csatornán 2 emeletes vám-malom 46. H. P. erejű vízturbina, 40 lóerős Diesel nyersolaj motorral, 64 katesztrális hold föld, szép lakás, több gazdasági épülettel, sertés-hizlaldával, nagy gyümölcsöskerttel. A malom föld nélkül is eladó. Csak személyesen tárgyalok. 1620

Házhely az V. kerületben olcsón eladó. Bövebbet V., Str. Veronica Miclea 5. Cseh. 1629

KÜLÖNFÉLE

Két iskolás fiút, 13—14 éveset, teljes ellátásra veszek. Minden iskolához közel. Khes I., Str. Braniste 1. I. em.

Temesvártól tíz percre levő (Comuna I. G. Duca) 3 szobás és 2 konyhás házamat elcserélném 1 szoba-konyhás házzal Kolozsvár, Nagyvárad környékén, vagy más vasútállomás mellett, levő magyarországi községben. Cím: a kiadóhivatalban. 1601

Elcserélném baia marei 14 holdas gyümölcsösömet házastul, fürdőszobával, parkettel, villanyvilágítással, gazdasági felszereléssel, Jonathan almákkal, évi minimális 150.000 lei jövedelemmel ardeali, vagy banati, regáti birtokkal, avagy házzal. Else Colonel Petrescu Szovici. 1627

Elvesztett csütörtök este a Neptun fürdő közelében egy búzakék szoknya. Megtalálója kérések adjon le jutalom ellenében: Francz szalón. Bulev. Regina Maria 21. 1634

Kétszobás irodahelyiség kiadó. I. Str. General Doda 3. a Dicasterialis épülettel szemben. 2310

INGATLAN CSERE. Elcserélném cluj-i ingatlanomat brasovi, sibiu, aradi, medias, sighisoara, turdai, albauljai ingatlanokkal, esetleg kereskedelmi, vagy ipari vállalattal, avagy román területre eső földbirtokkal. Ingatlanaim a következők: Egy új villához 6 szobával teljesen modern komforttal 1800 négyzetgölg területen központ mellett. Továbbá egy házhely 430 m² területtel központban. Ajánlatokat személyesen, vagy írásban alábbi címmel: „Intercontinental” r. t. Str. Reg. Maria — Deák F.-u. 3. Cluj-Kolozsvár 679

Üzlethelyiség azonnal kiadó. II. Str. Daciilor 10. (Dr. Kovács patikánál). Telefon: 38—48. Nagy szállaggyár. 1453

A Timisoarai Bank épületében modern 5 és 3 szobás lakás azonnalra, modern 3 szobás lakás november elsejére kiadó. Bövebbet a Timisoarai Bank házfelügyelőségénél.